

ВИСНОВОК

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ВИКОНАННЯ ЗАКОНУ ПРО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ НА 2025 РІК У ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ

Відповідальна:

Голова Рахункової палати
Ольга ПІЩАНСЬКА

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	3
I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	8
II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	14
III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ.....	25
IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БОРГ	41
V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ	50
ПРОПОЗИЦІЇ	65
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	67
ДОДАТКИ.....	70

Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому півріччі підготовлений Рахунковою палатою відповідно до вимог БКУ і Закону України „Про Рахункову палату” за результатами аналізу квартального звіту про виконання Державного бюджету України, місцевих бюджетів та зведеного бюджету за перше півріччя 2025 року, наданого Казначейством Рахунковій палаті листом від 05.08.2025 № 13-06-1-06/17034, звітних та інформаційно-аналітичних даних Мінфіну, Казначейства, ДПС, Держмитслужби, НБУ, окремих головних розпорядників.

ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

➤ Виконання Закону у січні – червні 2025 року здійснювалося за умов зростання ВВП, фінансової підтримки міжнародних партнерів, імпорту, споживчих цін та цін виробників промислової продукції.

Виявлено ризики подальшої втрати експортних надходжень, збільшення імпорту товарів і, як наслідок, зростання від’ємного сальдо торговельного балансу до 24,5 млрд дол. США, що є рекордним із 2014 року. Подальше збільшення від’ємного сальдо спричинить ризик тиску на національну валюту в разі зменшення міжнародної допомоги.

➤ Зовнішні надходження від міжнародних партнерів, отримані як зовнішні запозичення і безповоротна допомога в сумі 864,8 млрд грн, що збільшилися на 56,0 відс., порівняно з відповідним періодом 2024 року, сприяли збереженню фінансової стійкості та наповненню державного бюджету. При цьому збільшилась частка безповоротної фінансової допомоги у загальному обсязі зовнішніх надходжень з 7,3 до 24,8 відсотка.

Водночас внаслідок порушення термінів / неповного виконання зобов’язань у частині досягнення низки цільових показників щодо впровадження реформ, не отримано запланованих на звітний період надходжень у сумі близько 5 млрд євро від ЄС за програмою Ukraine Facility і кредитом МВФ.

➤ Надходження із внутрішніх джерел на 9,0 відс. більші, ніж у відповідному періоді попереднього року, і становили 2 трлн 50,7 млрд грн:

1 трлн 653,0 млрд грн – доходи без урахування отриманих від міжнародних партнерів грантів (дарунків), що більше на 29,5 відс.;

232,5 млрд грн – внутрішні запозичення, що менше на 4,1 відс.;

157,8 млрд грн – кошти ЄКР, що менше на 55,7 відс.;

6,6 млрд грн – кошти від повернення кредитів, що більше на 16,9 відс.;

0,8 млрд грн – надходження від приватизації державного майна, що менше на 21,9 відсотка.

➤ Доходи державного бюджету у першому півріччі 2025 року становили 1 трлн 867,9 млрд грн, або 62,4 відс. плану на рік.

План доходів загального фонду на звітний період перевиконано на 55,2 млрд грн, або 4,4 відс., зокрема за рахунок податків, адміністрування яких здійснює ДПС, чому сприяло надпрогнозоване зростання заробітної плати, прибутків прибуткових підприємств, цін, виробництва та імпорту підакцизної продукції.

Доходи спеціального фонду у першому півріччі становили 84,5 відс. плану на 2025 рік і, порівняно з відповідним періодом попереднього року, збільшились на 40,2 відс., насамперед за рахунок зростання обсягів власних надходжень бюджетних установ з інших джерел, з яких 91,7 відс. отримані у натуральній формі.

➤ Через недонадходження окремих платежів, насамперед безповоротної допомоги ЄС, а також тих, що справляються при ввезенні товарів на митну територію України, є ризик невиконання доходів державного бюджету за підсумками 2025 року, зокрема:

недонадходження запланованої на звітний період безповоротної допомоги від ЄС становило 25,8 млрд грн, або 59,0 відс.;

планові показники ПДВ із ввезених на митну територію України товарів і ввізного мита у першому півріччі 2025 року не виконані на 9,9 млрд грн, або 3,9 відс., і 2 млрд грн, або 7,4 відс. відповідно.

➤ Збільшення обсягів заявленого і відшкодованого платникам ПДВ на 25,9 і 23,0 відс. відповідно посилює ризик невиконання плану ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) за підсумками року. Залишок невідшкодованих сум ПДВ зріс з початку 2025 року більше ніж на третину.

➤ Загальний обсяг податкового боргу платників податків перед державним бюджетом, порівняно з обсягом на початок року, зменшився на 5,4 відс. – до 127,7 млрд гривень. При цьому у травні – червні його обсяг збільшився на 10,3 млрд грн, або 8,7 відс., що є додатковим ризиком невиконання доходів державного бюджету.

➤ Порівняно з першим півріччям 2024 року, доходи державного бюджету зросли на 551,2 млрд грн, або 41,9 відсотка.

За рахунок неекономічних чинників доходи державного бюджету зросли, за оцінкою Рахункової палати, на 445,2 млрд грн, зокрема:

безповоротної допомоги від міжнародних партнерів – на 174,4 млрд грн;
власних надходжень бюджетних установ з інших джерел – на 131,1 млрд грн;

змін податкового законодавства – на 88,5 млрд грн;

коштів, що перераховуються НБУ відповідно до Закону України „Про Національний банк України”, – на 45,5 млрд грн;

надходжень, отриманих у зв’язку із виконанням Закону України „Про санкції”, – на 5,7 млрд гривень.

Економічні чинники сприяли збільшенню доходів державного бюджету на 105,3 млрд грн, зокрема, доходи зросли за рахунок:

девальвації гривні – на 35,7 млрд грн;

збільшення заробітної плати і грошового забезпечення військовослужбовців – на 31,5 млрд грн;

інфляції – на 20,8 млрд грн;

зростання прибутків прибуткових підприємств – на 9,3 млрд грн;

збільшення оподаткованого імпорту – на 8 млрд гривень.

➤ У січні – червні 2025 року видатки державного бюджету становили 2 трлн 417,9 млрд грн, або 54,6 відс. плану на рік. Порівняно з відповідним періодом попереднього року, видатки зросли на 24,9 відс., зокрема на національну безпеку й оборону – на 34,1 відс., – до 1 трлн 673,1 млрд гривень. Рівень виконання плану на рік видатків із грошового забезпечення військовослужбовців є найвищим з початку повномасштабної збройної російської агресії.

Крім того, Міноборони 25,5 відс. видатків загального фонду за бюджетною програмою з розвитку, закупівлі, модернізації та ремонту озброєння, військової техніки, засобів та обладнання спрямувало на здійснення попередньої оплати, що стало однією з причин збільшення дебіторської заборгованості.

При цьому майже 80 відс. видатків спеціального фонду на національну безпеку й оборону проведено за рахунок отриманих у натуральній формі надходжень.

➤ Видатки та надання кредитів за бюджетними програмами головних розпорядників для реалізації ПП на 37,9 млрд грн, або 61,8 відс., менші плану на звітний період унаслідок тривалого розроблення нормативно-правових актів, укладання договорів та здійснення тендерних процедур, що може відтермінувати реалізацію окремих проєктів.

➤ У першому півріччі КМУ розподілив 99,7 відс. коштів резервного фонду, зокрема на заходи, видатки за якими передбачені за рахунок інших джерел і які неповною мірою відповідають меті створення резервного фонду.

➤ КМУ розподілив 11,1 млрд грн із 13,4 млрд грн наявного ресурсу фонду ліквідації наслідків збройної агресії, при цьому видатки проведені на 74,5 відс. менше плану на звітний період.

➤ За наявності ресурсу видатки за окремими бюджетними програмами спеціального фонду здійснювалися в менших від запланованих обсягах. Як наслідок, окремі головні розпорядники мають значні залишки коштів спеціального фонду (крім власних надходжень бюджетних установ та субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам).

➤ З початку року прострочена дебіторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками зросла на 11,5 відс. – до 70,3 млрд гривень. Для уникнення збільшення простроченої заборгованості необхідно посилити контроль за виконанням постачальниками умов договорів, насамперед щодо строків постачання товарів, виконання робіт та надання послуг.

Кредиторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками зросла втричі – до 6,4 млрд грн, з неї 1,6 млрд грн – прострочена. При цьому за окремими бюджетними програмами рахуються обсяги простроченої кредиторської заборгованості, видатки для погашення якої у законах про державний бюджет не передбачаються понад десять років.

➤ Дефіцит державного бюджету – 546,0 млрд грн, або 37,0 відс. плану на 2025 рік. Зокрема, дефіцит загального фонду на 33,9 відс. менший плану на звітний період і становить 567,4 млрд гривень.

➤ Надходження в частині фінансування державного бюджету на 12,1 відс. менші плану на січень – червень 2025 року унаслідок недоотримання насамперед державних запозичень на 121,4 млрд грн, або 12,1 відс. плану на звітний період. Зниження попиту на ОВДП, зростання їх доходності, недоотримання державних запозичень посилюють ризики фінансової нестабільності.

➤ Загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу збільшився на 716,0 млрд грн, або 10,3 відс., – до 7 трлн 696,9 млрд гривень. При цьому зовнішній борг зріс на 727 млрд грн, або 14,4 відс., що збільшує валютний ризик.

Кожна шоста гривня надходжень до державного бюджету в першому півріччі цього року витрачена на погашення й обслуговування державного і гарантованого

державою боргу. Загалом ці витрати становили 510,9 млрд грн і збільшились на 27,4 відс., порівняно з відповідним періодом попереднього року, при цьому на 13,4 відс. менші плану на звітний період. Економії витрат сприяли, зокрема:

призупинення платежів за борговими зобов’язаннями за кредитами від Cargill Financial Services International, Inc.;

зниження процентних ставок за кредитами, отриманими від міжнародних фінансових організацій (SOFR, EURIBOR, ставки МВФ);

менший, порівняно з врахованим у розрахунках показників державного бюджету на 2025 рік, середній у січні – червні цього року обмінний курс гривні до іноземних валют, зокрема долара США на 7,5 відс.;

самостійне виконання суб’єктами господарювання боргових зобов’язань за кредитами, отриманими під державну гарантію.

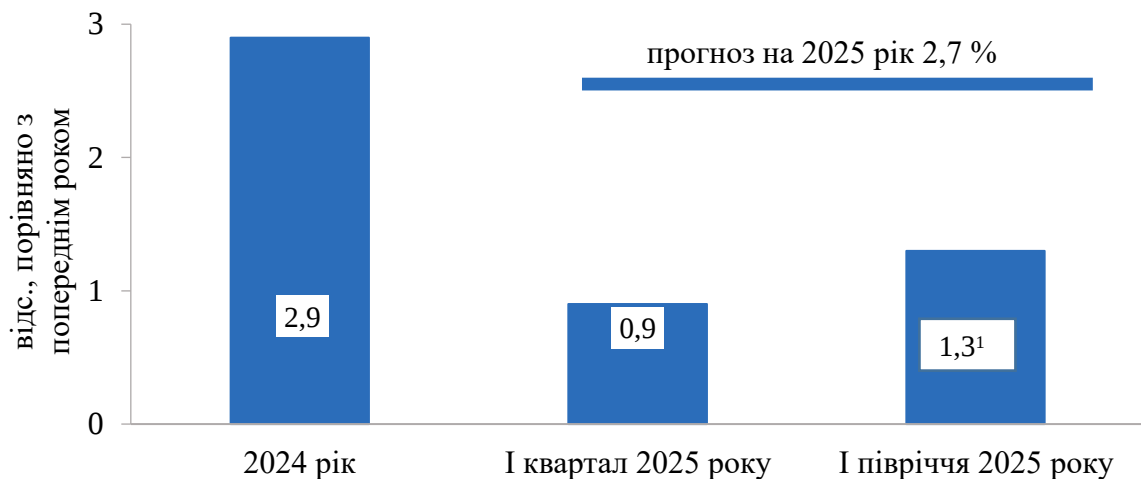
I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У січні – червні 2025 року Уряд виконував Закон в умовах зростання ВВП, фінансової підтримки міжнародних партнерів, імпорту, зниження експорту, меншого за прогнозний офіційного курсу гривні до долара та євро.

При затвердженні державного бюджету на 2025 рік враховано Основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2025 – 2027 роки, схвалені постановою КМУ від 28 червня 2024 року № 780. Прогнозні макропоказники на 2025 рік і фактичні в січні – червні наведено в додатку 1.

Діаграма 1. Зростання реального ВВП у 2024 – 2025 роках

Основним чинником, що негативно впливав на економіку і залишається ризиком у подальшому, став рівень безпеки, зокрема продовження ракетних обстрілів об’єктів енергетичної та транспортної інфраструктури, руйнація виробничих потужностей.

У звітному періоді економічне зростання стримували також:

➤ зменшення споживчого попиту і погіршення ситуації на ринку праці внаслідок продовження міграції за межі України, яка перевищує 6,9 млн осіб (з початку 2025 року виїхало близько 100 тис. осіб, кількість внутрішньо переміщених зросла на 188 тис. осіб²);

¹ За даними Інституту економічних досліджень і політичних консультацій: <http://www.ier.com.ua/ua/institute/news?pid=7752>.

² За даними Організації Об’єднаних Націй: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/MMR_2025-06.pdf?v=13.

- більш пізній, ніж торік, збір урожаю в Україні внаслідок насамперед несприятливих погодних умов (станом на 26 червня 2025 року зібрано зернових з 74,3 тис. га, на цю ж дату у 2024 році – з 209,8 тис. га);
- зростання, за даними ДПС, внаслідок зміни законодавства щодо сплати єдиного соціального внеску³, кількості фізичних осіб-підприємців, що припинили діяльність у першому півріччі 2025 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 57,3 відсотка.

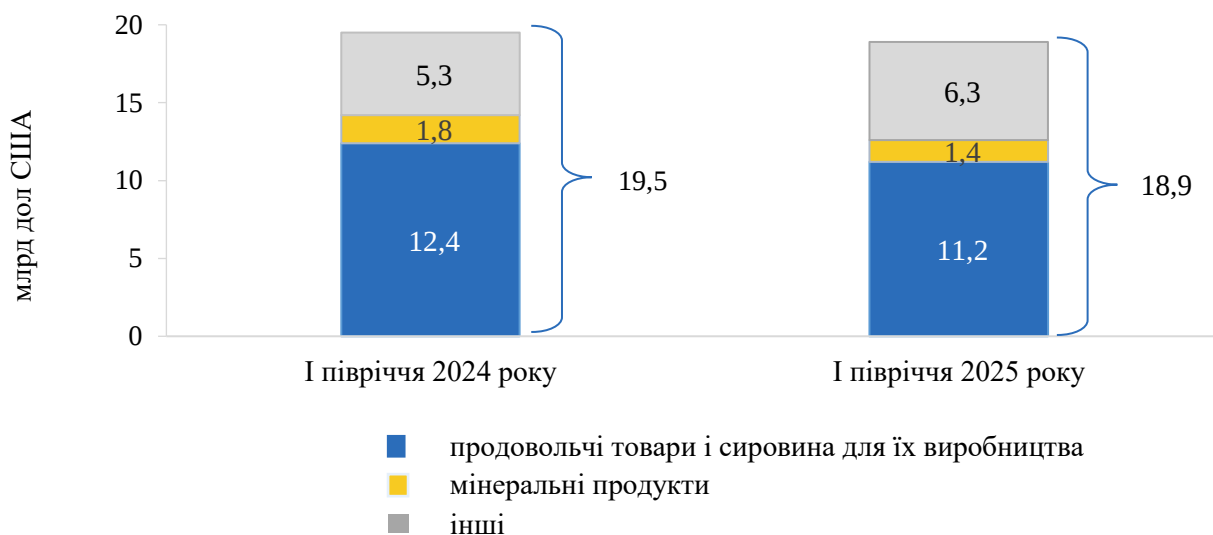

У першому півріччі 2025 року одним з основних чинників, які стримували зростання ВВП, третину якого сформовано за рахунок експорту товарів і послуг, стало його скорочення, за попередніми даними НБУ, на 5,5 відс., у тому числі внаслідок посилених атак на морські порти України. Через завершення торгових преференцій ЄС для української сільгосппродукції зросли ризики втрати експортних надходжень.

У січні – травні 2025 року російські збройні сили здійснили не менше 57 ракетних обстрілів та атак безпілотними літальними апаратами на українські порти⁴.

Експорт товарів скоротився на 0,6 млрд дол. США, або 3,2 відс., за рахунок продовольчих товарів і сировини для їх виробництва – на 1,2 млрд дол. США, у результаті частка цієї товарної групи у загальному обсязі експорту скоротилась з 63,6 до 59,3 відсотка.

Діаграма 2. Обсяг експорту товарів у першому півріччі 2024 – 2025 років

³ Законом зупинено на 2025 рік дію пункту 9¹⁹ розділу VIII „Прикінцеві та перехідні положення” Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”.

⁴ За даними моніторингової групи Інституту Чорноморських стратегічних досліджень: <https://www.blackseanews.net/read/231769>.

Вартісний обсяг експорту пшениці, порівняно з першим півріччям 2024 року, зменшився на 30,3 відс., кукурудзи – на 17,3 відс., олії соняшникової – на 2,4 відсотка. У підсумку частка цих товарів у загальному обсязі експорту скоротилась із 40,1 до 33,3 відсотка. Експорт окремих зернових при зростанні цін зменшився за рахунок зниження фізичних обсягів.

ЄС з метою підтримки України після початку широкомасштабного російського вторгнення у 2022 році запровадив торгові преференції для української сільськогосподарської продукції, скасувавши квоти і мита. Ці торгові преференції (безмитний експорт) завершилися 06 червня 2025 року та відновлені квоти. За оцінкою НБУ, втрати від припинення торгових преференцій з ЄС до кінця 2025 року становитимуть 0,7 млрд дол. США.

Водночас після зменшення в першому півріччі 2024 року відновилось зростання експорту деревини і виробів з неї – на 15,3 відс., промислових виробів – на 12,1 відс., продукції машинобудування – на 10,3 відс., тобто товарів з більшою доданою вартістю, сумарна частка яких у загальному обсязі експорту товарів збільшилася з 10,6 до 12,3 відсотка.

Експорт послуг зменшився на 0,9 млрд дол. США, або 10,9 відс., за рахунок транспортних послуг, насамперед трубопровідного транспорту на 0,6 млрд дол. США, або 81,4 відсотка.

Зростання імпорту товарів зумовлено насамперед потребами у ввезенні товарів, необхідних для відновлення і підтримки економіки, таких як машини, обладнання, транспортні засоби, що сприяло збільшенню надходження окремих податків до державного бюджету. Через низькі запаси газу зросли ризики суттєвого збільшення його імпорту.

Вартісний обсяг імпорту товарів у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зріс на 6,3 млрд дол. США, або 18,5 відс., насамперед за рахунок:

продукції машинобудування, яка становить більше третини імпорту товарів, ввезення яких у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросло на 3,4 млрд дол. США, або 30,2 відс. (імпорт безпілотних літальних апаратів зріс на 39,0 відс., що є наслідком зростаючої потреби у військовій техніці під час триваючого широкомасштабного вторгнення);

мінеральних продуктів на 0,9 млрд дол. США, або 20,3 відс., частка яких у загальному імпорті становила 12,6 відс.;

продовольчих товарів та сировини для їх виробництва на 0,4 млрд дол. США, або 11,0 відс., частка яких у загальному імпорті – 10,2 відсотка.

Значне зростання імпорту газу (в 3,6 раза) й електроенергії (на 48,2 відс.) пов’язане зі зменшенням видобутку внаслідок російських атак на початку року. У 2024 – 2025 роках внаслідок збройної російської агресії атаковано 34 об’єкти „Укргазвидобування”. Через обстріли втрачено майже 50,0 відс. видобутку, що спричинило необхідність дороговартісного імпорту газу. Найбільше постачалося газу з Швейцарії, Угорщини, Польщі, електроенергії – з Угорщини, Словаччини, Польщі.

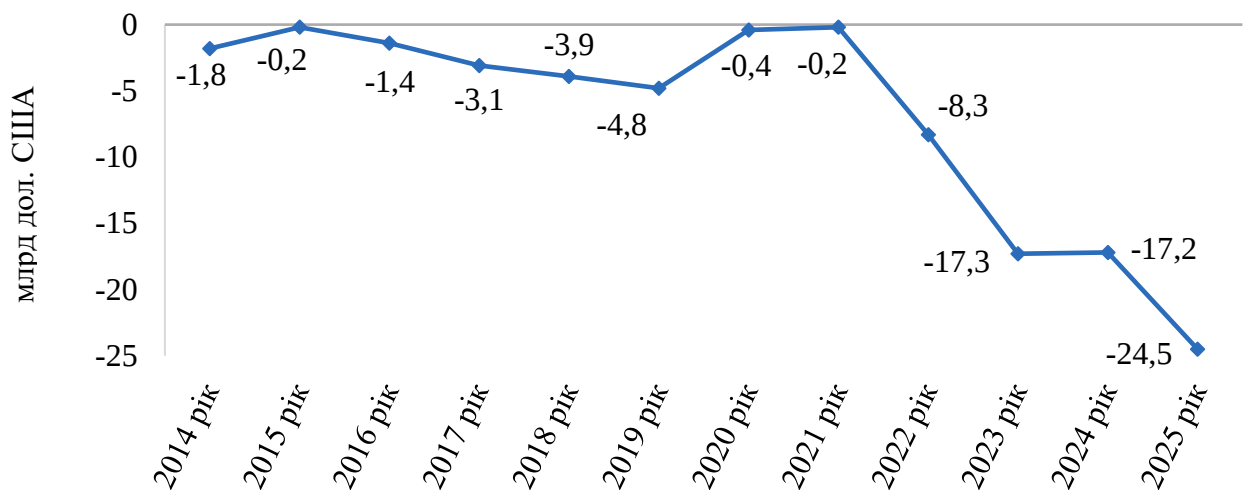
На 01 липня 2025 року рівень наповненості українських підземних сховищ становив 16,8 відс. (5,05 млрд куб. м активного газу), тоді як на цю дату в 2024 році – 20,4 відс., у 2023 році – 25,2 відсотка.

Наслідком збільшення імпорту і зменшення експорту стало зростання від’ємного сальдо торговельного балансу, яке компенсовано отриманою фінансовою підтримкою від міжнародних партнерів, що сприяло фінансуванню дефіциту бюджету, зростанню міжнародних резервів України і зміцненню з початку року гривні. Подальше збільшення від’ємного сальдо торговельного балансу спричинить ризик тиску на національну валюту в разі зменшення міжнародної допомоги.

У звітному періоді сформовано від’ємне сальдо торговельного балансу в сумі 24,5 млрд дол. США, що є рекордним з 2014 року і на 7,3 млрд дол. США, або 42,2 відс., більше від показника за перше півріччя 2024 року.

Діаграма 3. Сальдо торговельного балансу у першому півріччі 2014 – 2025 років

Покриттю дефіциту торговельного балансу у першому півріччі 2025 року, за попередніми даними НБУ, також сприяли:

приватні грошові перекази, що надійшли в Україну, в обсязі 4,2 млрд дол. США;

приплив прямих іноземних інвестицій, які становили 0,9 млрд дол. США.

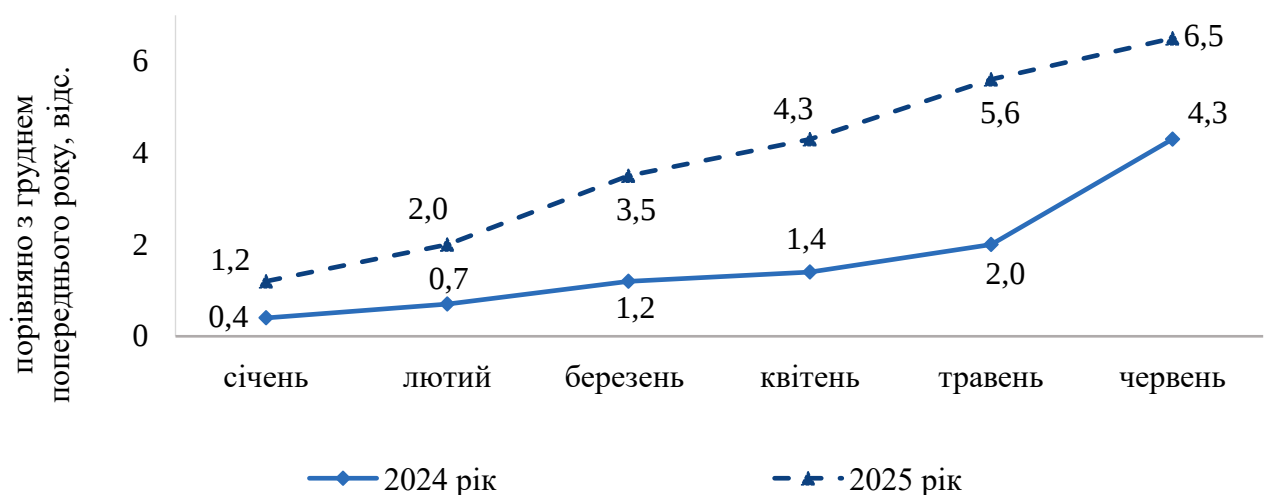
Міжнародні резерви України, за попередніми даними НБУ, з початку року зросли на 2,9 відс. і на 01.07.2025 становили 45,1 млрд дол. США.

У першому півріччі 2025 року середній обмінний курс гривні до долара США становив 41,6 грн за дол. США, до євро – 45,5 грн за євро, при цьому окремі показники державного бюджету визначені в Законі з урахуванням обмінного курсу 45,0 і 48,6 грн за дол. США і євро відповідно. Відмінність фактичного середнього обмінного курсу гривні від прогностного спричинила, за оцінкою Рахункової палати, недоотримання у звітному періоді 45,6 млрд грн доходів державного бюджету і водночас зменшення витрат на погашення й обслуговування боргу та окремих видатків на 15,9 млрд гривень.

У першому півріччі 2025 року споживчі ціни зростали значно вищими темпами, ніж у відповідному періоді попереднього року. Вищий від прогностного рівень інфляції сприяв збільшенню доходів державного бюджету, за оцінкою Рахункової палати, на 15,1 млрд гривень. Значне перевищення рівня зростання цін виробників порівняно з індексом споживчих цін зумовлює ризик збільшення інфляції в наступних періодах.

Діаграма 4. Зростання споживчих цін у першому півріччі 2024 – 2025 років

У першому півріччі інфляцію стримували, зокрема:

- зниження з початку року на 10,5 відс. світової ціни на нафту марки Brent (з 74,64 до 66,8 дол. США/барель) при прогнозованій середньорічній ціні 81,2 дол. США/барель;
- продовження мораторію під час дії воєнного стану на підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги, газ, опалення та гарячу воду;
- підвищення з початку року облікової ставки НБУ на 2 відс. пункту – до 15,5 відс. на кінець червня, що сприяло збереженню стійкості валютного ринку і посиленню захисту гривневих заощаджень громадян від інфляційного знецінення. При збільшенні залишків кредитів в економіку з початку року на 9,4 відс. – до 1 210,9 млрд грн, їх процента ставка зросла з 17,5 відс. у грудні 2024 року до 19,1 відс. у червні 2025 року.

Споживчі ціни в першому півріччі цього року до першого півріччя 2024 року зросли на 14,4 відс. при прогнозі, врахованому при затвердженні державного бюджету, – на 9,7 відсотка. Найбільше подорожчали електроенергія – на 47,9 відс., яйця – на 36,2 відс., соняшникова олія – на 32,6 відс., овочі – на 31,9 відс., масло – на 30,8 відс., фрукти – на 26,4 відс., молоко – на 19,6 відсотка. Частка цих товарів з урахуванням структури споживання становить 26,7 відс. загального зростання споживчих цін.

Споживчі ціни формувалися під впливом зростання цін виробників промислової продукції. В середньому ціни виробників промислової продукції зросли на 33,3 відсотка. Перевищення в 2,3 раза зростання цін виробників порівняно з індексом споживчих цін зумовлює ризик збільшення інфляції в наступних періодах.

Фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб в умовах зростання цін в 2,9 раза більший від установленого в Законі.

Так, за незмінного з початку цього року розміру прожиткового мінімуму для зазначеної групи населення (3 028 грн), фактичний його розмір у цінах червня 2025 року, за даними Мінсоцполітики, становив 8 827 гривні.

Розмір прожиткового мінімуму, що є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового обслуговування, соціального захисту, культури, охорони здоров'я та освіти⁵, є недостатнім для покриття реальних життєвих витрат.

⁵ Закон України від 05 жовтня 2000 року № 2017-III „Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії”.

II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Доходи державного бюджету у звітному періоді становили 1 трлн 867,9 млрд грн, або 62,4 відс. плану на рік, у тому числі загального фонду – 1 трлн 302,3 млрд грн, або 56 відс., спеціального – 565,5 млрд грн, або 84,5 відсотка.

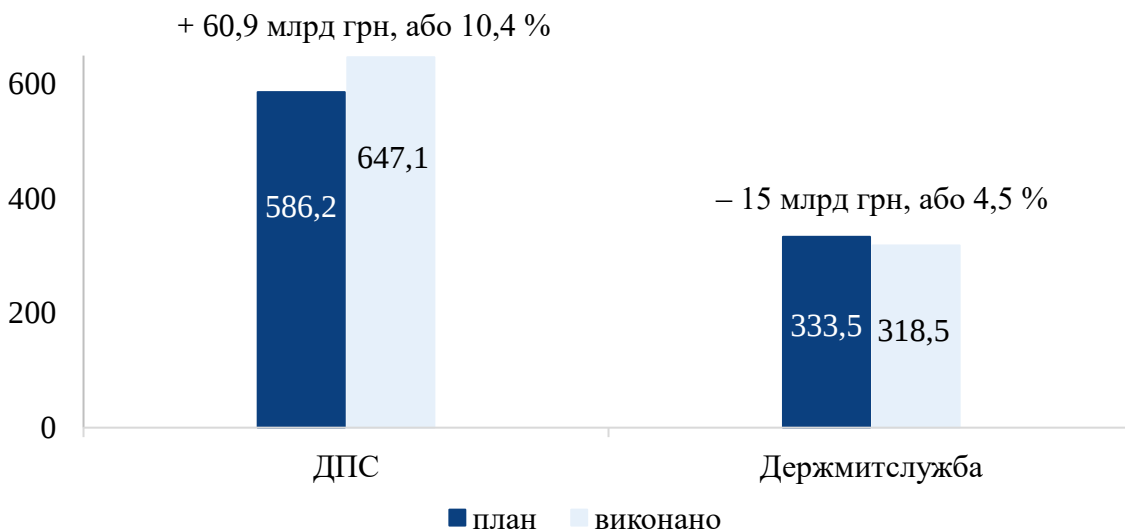
План доходів загального фонду на перше півріччя 2025 року перевиконано на 55,2 млрд грн, або 4,4 відс., насамперед за рахунок податків, адміністрування яких здійснює ДПС.

Водночас через недонадходження окремих платежів, насамперед безповоротної допомоги ЄС, а також тих, що справляються при ввезенні товарів на митну територію України, є **ризик невиконання доходів державного бюджету за підсумками 2025 року.**

Довідково. Ризик невиконання доходів державного бюджету у 2025 році посилюється внаслідок внесення змін до Закону⁶, згідно з якими обсяг доходів збільшено на 147,5 млрд грн, або 6,3 відсотка.

Діаграма 5. Виконання планових показників доходів загального фонду ДПС і Держмитслужбою у першому півріччі 2025 року, млрд грн

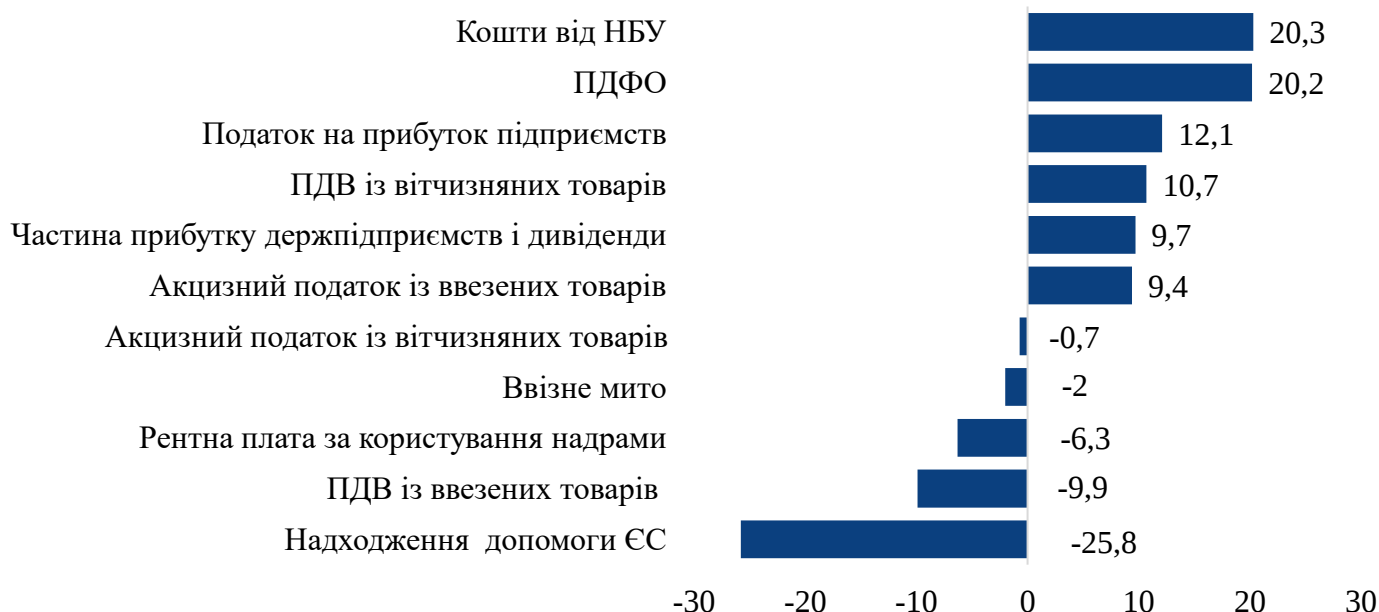

Виконання плану доходів державного бюджету в першому півріччі наведено в додатку 2.

⁶ Закон України від 31 липня 2025 року № 4561-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони”.

У першому півріччі 2025 року сума перевиконання планових показників окремих доходів загального фонду державного бюджету загалом становила 107,4 млрд грн, невиконання – 52,2 млрд гривень.

Діаграма 6. Перевиконання / невиконання плану окремих доходів загального фонду державного бюджету у першому півріччі 2025 року, млрд грн

Найбільше (на 31,7 відс.) перевищено план за надходженням **частини прибутку до розподілу НБУ**, що підлягала перерахуванню до державного бюджету та була затверджена Радою НБУ, відповідно до статті 5¹ Закону України від 20 травня 1999 року № 679-XIV „Про Національний банк України”. НБУ у 2025 році перерахував до державного бюджету 84,2 млрд грн, що є найвищим показником за 20 років. Як наслідок, частка цих доходів у загальній сумі доходів державного бюджету збільшилась, порівняно із відповідним періодом 2024 року, у 1,5 раза.

 За рахунок надпрогнозованого зростання заробітної плати у першому півріччі⁷ надходження до загального фонду **податку та збору на доходи фізичних осіб** перевищили план на звітний період на 13,7 відсотка.

⁷ У січні – червні середньомісячна заробітна плата збільшилась на 21,0 відс., тоді як у прогнозованому розрахунку цих надходжень на 2025 рік враховано її зростання на 13,6 відсотка.

Порівняно з відповідним періодом попереднього року, унаслідок насамперед змін в оподаткуванні військовим збором⁸ надходження податку та збору на доходи фізичних осіб збільшились на 57,2 відс., зокрема, за оцінкою Рахункової палати, за рахунок збільшення:

- ставок військового збору і розширення кола його платників – на 39,5 млрд грн і 11,1 млрд грн відповідно;
- надходжень податку на доходи фізичних осіб із грошового забезпечення військовослужбовців – на 18,2 млрд грн;
- мінімальної заробітної плати (з 7 100 грн у січні – березні до 8 000 грн, починаючи з 01 квітня 2024 року), середньомісячної заробітної плати (на 21,0 відс.) – на 13,2 млрд гривень.

Надпрогнозоване зростання прибутків прибуткових підприємств за результатами діяльності у 2024 році та першому кварталі 2025 року⁹ зумовило перевиконання плану **податку на прибуток підприємств** на звітний період на 8,4 відс. і збільшення його надходжень порівняно із відповідним періодом попереднього року на 5,5 відсотка.

Водночас у січні – червні 2025 року банки сплатили до державного бюджету податок на прибуток на 6,6 млрд грн, або 11,2 відс., менше, ніж у першому півріччі 2024 року. Таке зменшення спричинено, зокрема, погашенням у звітному періоді податкових зобов'язань банками за рахунок переплати, яка зменшилась на 12,6 млрд грн, або 94,4 відсотка.

Ціновий фактор¹⁰ сприяв перевиконанню планового на перше півріччя показника **ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг)** на 7,4 відс., а також збільшенню цих надходжень, порівняно із відповідним періодом попереднього року, на 18,2 відсотка.

Також зростання цін забезпечило збільшення надходжень ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг), порівняно з відповідним періодом 2024 року, за оцінкою Рахункової палати, – на 19 млрд гривень.

⁸ Закон України від 10 жовтня 2024 року № 4015-ІХ „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану”.

⁹ Прибутки прибуткових підприємств у 2024 році перевищили показник попереднього року на 19,0 відс., прибутки у першому кварталі 2025 року більші за показник відповідного періоду 2024 року на 13,5 відс., при цьому в прогнозному розрахунку цих надходжень враховано зростання прибутків у 2024 році на 15,3 відс., у 2025 році – на 12,2 відсотка.

¹⁰ Середні споживчі ціни у січні – червні, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросли на 14,4 відс., при прогнозованому на 2025 рік зростанні 9,7 відсотка.

Збільшення обсягів заявленого і відшкодованого платникам ПДВ посилює ризик невиконання плану ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) за підсумками 2025 року. Залишок невідшкодованих сум ПДВ зріс з початку року більше ніж на третину.

Заявлено до відшкодування платниками ПДВ у I півріччі 2025 року	на 19,6 млрд грн, або 25,9 %, більше, ніж у I півріччі 2024 року
95,5 млрд грн	
відшкодовано у I півріччі 2025 року 86,2 млрд грн	на 16,1 млрд грн, або 23 %, більше, ніж у I півріччі 2024 року

у результаті

залишки невідшкодованих сум

на кінець I півріччя 2025 року становили 31,1 млрд грн, що на: 8 млрд грн, або 34,9 %, більше, ніж на початок року

Обсяг заявленого платниками до відшкодування з бюджету ПДВ у першому півріччі, порівняно з відповідним періодом 2024 року, зріс за рахунок, зокрема:

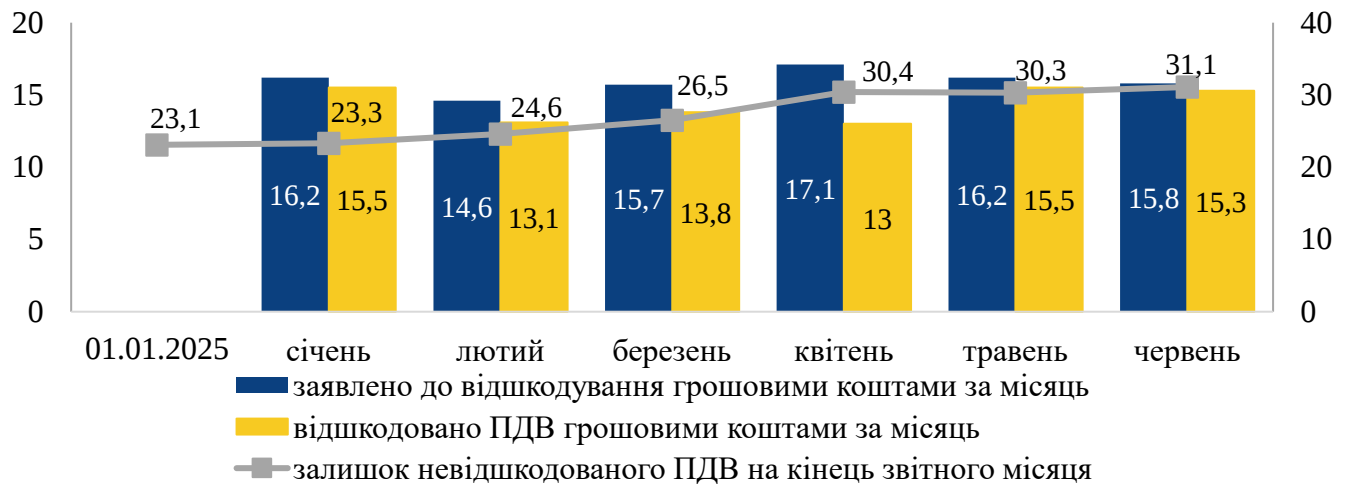
збільшення на 6,6 відс. обсягів операцій з вивезення товарів за межі митної території України, задекларованих платниками до бюджетного відшкодування ПДВ за даними податкової звітності;

зростання у 3,1 раза заявлених до відшкодування сум платниками ПДВ, які здійснюють постачання на митній території України товарів оборонного призначення та товарів для потреб забезпечення національної безпеки й оборони України¹¹.

Обсяг бюджетного відшкодування платникам ПДВ у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом 2024 року, збільшився на 23,0 відс., що у п'ять разів більше запланованого на рік зростання (4,6 відсотка).

¹¹ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

Діаграма 7. Стан бюджетного відшкодування платникам ПДВ у січні – червні 2025 року, млрд грн

Із загальної суми залишку невідшкодованого ПДВ¹²:

- 13 млрд грн становили суми заявленого до відшкодування ПДВ, щодо яких тривають камеральні перевірки;
- 8,6 млрд грн – щодо яких триває адміністративне / судове оскарження та узгодження результатів перевірок;
- 2,3 млрд грн – щодо яких тривають документальні перевірки.

Крім того, 7 млрд грн становили суми ПДВ, щодо яких з 24.06.2025 по 30.06.2025 платіжні документи знаходились на виконанні в Казначействі, але відшкодовані вже в наступному звітному періоді з дотриманням терміну п'ять операційних днів після дня набуття статусу узгодженої суми бюджетного відшкодування, тобто в терміни, передбачені у статті 200 ПКУ.

План надходження частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету, та дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність, в першому півріччі 2025 року перевиконано на 21,2 відсотка. Водночас, порівняно з першим півріччям 2024 року, ці надходження скоротились на 12,9 відс., зокрема, внаслідок зменшення КМУ розміру дивідендів, нарахованих на державну частку.

Зазначені надходження перевищили план звітного періоду, зокрема, за рахунок надходжень частини чистого прибутку (доходу) від державних підприємств оборонно-промислового комплексу та дивідендів на державну частку державними банками.

¹² За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

Зменшення надходження дивідендів, нарахованих на державну частку у статутних капіталах товариств, порівняно з відповідним періодом попереднього року, спричинено, зокрема, зменшенням Урядом розміру дивідендів для акціонерного товариства „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” – 30 відс. прибутку за умови спрямування 45 відс. на закупівлю імпортованого природного газу та фінансування заходів із підготовки до осінньо-зимового періоду 2025/26 років¹³, тоді як у 2024 році це товариство сплатило державі дивіденди у розмірі 95 відс. чистого прибутку.

Законодавчі зміни щодо оподаткування тютюнових виробів сприяли як перевиконанню планових показників **акцизного податку** у звітному періоді, так і збільшенню його обсягів порівняно з відповідним періодом 2024 року. Водночас при прогнозуванні надходжень акцизного податку враховано занижені обсяги виробництва та імпорту окремих підакцизних товарів, що також забезпечило перевиконання планових показників цього податку.

План звітної періоду акцизного податку з ввезеного на митну територію України тютюну, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, перевиконано на 12,5 млрд грн, або 1,9 раза, з вироблених в Україні – на 0,5 млрд грн, або 1,3 відсотка. Перевиконання плану акцизного податку з цього виду підакцизної продукції та збільшення його обсягів, порівняно із відповідним періодом попереднього року, на 13,7 млрд грн, або в 2,0 раза, та 7,6 млрд грн, або 27,1 відс., відповідно, зумовлено насамперед його сплатою перед:

підвищенням ставок на тютюнові вироби¹⁴, зокрема сигарети – на 34 відс.;

набранням чинності з 27.07.2025 зміни до статті 13 Закону України від 22 вересня 2005 року № 2899 „Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров’я населення”¹⁵ в частині заборони реалізації тютюнових виробів у пачках, що містять більше

¹³ Розпорядження КМУ від 29 квітня 2025 року № 411-р „Про визначення акціонерному товариству „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” розміру виплати дивідендів до державного бюджету за результатами фінансово-господарської діяльності за 2024 рік”.

¹⁴ Закони України від 04 грудня 2024 року № 4115-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби” та від 07 грудня 2017 року № 2245-VIII „Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році”.

¹⁵ Закон України від 18 червня 2024 року № 3817-IX „Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального”.

20 штук сигарет, що вплинуло на збільшення викупу акцизних марок для маркування вироблених та імпортованих тютюнових виробів у пачках понад 20 штук сигарет.

Довідково. Специфіка акцизного податку з тютюнових виробів полягає в тому, що цей податок відповідно до статті 222 ПКУ сплачується під час придбання акцизних марок.

Імпорт сигарет збільшився у звітному періоді у 3,7 раза, тоді як у прогнозованому розрахунку акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) враховано зменшення їх імпорту.

Станом на 01 липня 2025 року суми акцизного податку з імпортованих тютюнових виробів, що сплачені та будуть нараховані в наступних звітних періодах, у 3,2 раза більші, ніж на 01 січня 2025 року.

Плановий показник акцизного податку з виробленої та ввезеної електричної енергії перевиконано на 1,4 млрд грн, або 29,7 відс., за рахунок відмінності фактичних вартісних обсягів реалізації та імпорту електроенергії від прогнозних. Так, у першому півріччі 2025 року вартість реалізованої виробниками електричної енергії становила 73 відс. прогнозованої на весь 2025 рік (290,5 млрд гривень). Імпорт електроенергії в 2,5 раза перевищив прогнозований на рік обсяг (4,6 млрд гривень). Порівняно з першим півріччям 2024 року ці надходження збільшились на 2,1 млрд грн, або 51,9 відсотка. При цьому вартість виробленої в Україні електроенергії зросла на 55,5 відс.¹⁶, імпортованої – 48,2 відсотка¹⁷.

Водночас не виконано плану надходжень акцизного податку із виробленого в Україні і ввезеного пального – на 6,6 млрд грн, або 11,8 відс., що, зокрема, спричинено меншим на 6,5 відс. фактичним курсом євро у звітному періоді, ніж прогнозний, врахований при плануванні цього податку на 2025 рік. Порівняно з відповідним періодом попереднього року, ці надходження зросли на 13,6 млрд грн, або 49,3 відс., насамперед за рахунок підвищення ставок податку і девальвації гривні до євро на 7,8 відсотка.

З 01 вересня 2024 року поетапно підвищується акцизний податок на пальне до мінімального рівня, встановленого в ЄС¹⁸, зокрема, з 01 січня 2025 року ставку акцизного податку на бензин збільшено, порівняно з першим півріччям, на 27,3 відс., дизельного пального – на 54,6 відс., скрапленого газу – у 3,3 раза.

Недонадходження запланованої на звітний період **безповоротної допомоги від міжнародних партнерів** на 35,3 млрд грн спричинено насамперед невиконанням заходів, передбачених у Плані України для

¹⁶ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

¹⁷ Митна статистика Держмитслужби.

¹⁸ Закон України від 18 липня 2024 року № 3878-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку”.

реалізації програми Ukraine Facility¹⁹, а також відхиленням фактичного курсу євро від врахованого в прогнозних розрахунках цих доходів.

Загалом гранти та інша допомога від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ становили у першому півріччі 2025 року 214,9 млрд грн, що в 5,3 раза більше, ніж у першому півріччі 2024 року, однак на 14,1 відс. менше плану на звітний період.

Зокрема, у першому півріччі до загального фонду надійшло 193 млрд грн, або 100 відс. плану звітного періоду, грантів на бюджетну підтримку від МБРР, що діє як виконавча установа Фонду фінансового посередництва зі сприяння залученню ресурсів для інвестування в зміцнення України, в межах восьмого додаткового фінансування Проекту „Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні”.

Від ЄС згідно з інструментом Ukraine Facility²⁰ у квітні 2025 року отримано 17,9 млрд грн грантової допомоги, що на 25,8 млрд грн, або 59 відс., менше плану на звітний період. Недонадходження спричинено:

- невиконанням трьох індикаторів Плану України: збільшення кадрового складу Вищого антикорупційного суду, набрання чинності законом про реформування Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, а також законодавством щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні; передумовою отримання зазначених коштів є реалізація визначених у Плані України реформ;

- меншим на 6,5 відс., ніж враховано в прогнозних розрахунках доходів, середнім офіційним курсом гривні до євро, що становив у звітному періоді 45,46 грн за євро при прогнозованому на 2025 рік 48,6 грн за євро.

Планові показники **податків, що справляються при ввезенні товарів на митну територію України**, а саме ПДВ і ввізного мита, у першому півріччі не виконані на 3,9 і 7,4 відс. відповідно, що збільшує ризик їх невиконання за підсумками року.

¹⁹ Розпорядження КМУ від 18 березня 2024 року № 244-р „Про схвалення Плану України”.

²⁰ Угода про фінансування між Україною та Європейським Союзом від 08 липня 2024 року на виконання Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування Союзу для України, підписаної 21 травня 2024 року у м. Києві та 22 травня 2024 року у м. Брюсселі (ратифікована Законом України від 06 червня 2024 року № 3786-IX „Про ратифікацію Рамкової угоди між Україною та Європейським Союзом щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування Союзу для України згідно з інструментом Ukraine Facility”).

Невиконання планових показників спричинено меншим на 7,5 відс. фактичним у січні – червні середнім офіційним курсом гривні до долара США від врахованого у прогнозних розрахунках доходів.

Водночас, порівняно із першим півріччям 2024 року, ПДВ із ввезених на митну територію України товарів збільшився на 21,4 млрд грн, або 9,5 відс., ввізне мито – на 1,4 млрд грн, або 5,8 відс., чому сприяли девальвація гривні до долара США на 6,7 відс. і зростання оподаткованого імпорту товарів на 2,8 відсотка²¹.

План звітнього періоду надходжень **рентної плати за користування надрами загальнодержавного значення** не виконано на 25,1 відс., найбільше – за надходженнями рентної плати для видобування природного газу та нафти, зокрема внаслідок нижчих, ніж враховано в прогнозних розрахунках бюджету на 2025 рік, фактичних цін реалізації вуглеводнів. За таких умов, за оцінкою Рахункової палати, плановий показник цих доходів на 2025 рік виконано не буде.

План надходжень рентної плати за користування надрами для видобування природного газу не виконано на 4,7 млрд грн, або 32,9 відс., рентної плати за користування надрами для видобування нафти – на 1,2 млрд грн, або 22,3 відсотка.

При цьому фактична ціна реалізації природного газу платниками рентної плати у січні – червні 2025 року на 6 відс. менша, ніж враховано в прогнозних розрахунках бюджету на 2025 рік, нафти – на 19,1 відсотка.

Також обсяги видобутку природного газу у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом попереднього року, знизились на 9,9 відс., проте в прогнозному розрахунку надходжень рентної плати за користування надрами для видобування природного газу враховано збільшення обсягів його видобутку порівняно з 2024 роком на 1,9 відсотка.

Крім того, податкові зобов'язання з рентної плати для видобування природного газу у звітному періоді частково сплачено за рахунок переплати, сума якої на 01.07.2025 становила 0,2 млрд грн, тоді як на 01.01.2025 – 4,1 млрд гривень.

Доходи спеціального фонду у першому півріччі 2025 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, збільшились на 40,2 відс., насамперед за рахунок зростання обсягів власних надходжень бюджетних установ з інших джерел, з яких 91,7 відс. отримані у натуральній формі.

Надходження бюджетних установ з інших джерел (благодійні внески, гранти і дарунки, надходження від підприємств, організацій, фізичних осіб та інших бюджетних установ для виконання цільових заходів тощо) становили

²¹ Митна статистика Держмитслужби.

93,6 відс. загального обсягу власних надходжень бюджетних установ і 99,2 відс. плану на 2025 рік з урахуванням змін, внесених розпорядниками до спеціального фонду кошторису. Порівняно з відповідним періодом попереднього року ці надходження зросли на 131,1 млрд грн, або 43,8 відс., за рахунок насамперед надходжень Міноборони, які отримані в натуральній формі.

Також збільшенню доходів спеціального фонду сприяло зарахування у звітному періоді 5,8 млрд грн, отриманих у зв'язку із виконанням Закону України „Про санкції”, що у 79 разів більше, ніж у першому півріччі 2024 року. До доходів державного бюджету зараховано, зокрема:

1,9 млрд грн, отриманих у результаті реалізації державної частки розміром 100 відс. у статутному капіталі ТОВ „АЕРОК”;

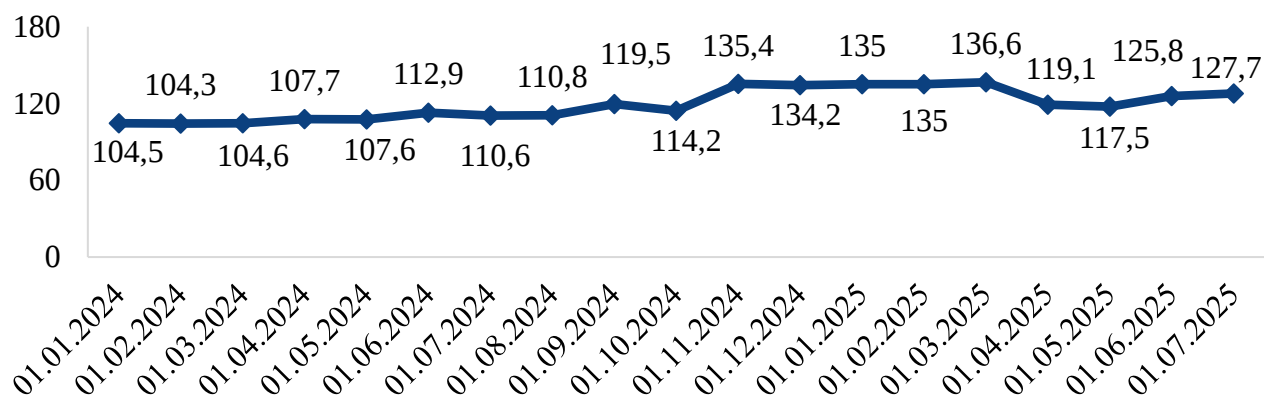
1,9 млрд грн від продажу стягнутих у дохід держави Військових облігацій, що придбані за кошти товариства з обмеженою відповідальністю „РОЯЛ ПЕЙ ЮРОП”;

1,6 млрд грн стягнутих у дохід держави активів товариства з обмеженою відповідальністю „ІНВЕСТИЦІЙНИЙ СОЮЗ „ЛИБІДЬ”.

Обсяг податкового боргу платників податків перед державним бюджетом, порівняно з обсягом на початок року, зменшився на 5,4 відс. – до 127,7 млрд гривень. При цьому у травні – червні його обсяг збільшився на 10,3 млрд грн, або 8,7 відс., що є додатковим ризиком невиконання доходів державного бюджету.

Діаграма 8. Обсяги податкового боргу в 2024 році та першому півріччі 2025 року, млрд грн

Зменшення податкового боргу перед державним бюджетом з початку року на 7,2 млрд грн відбулось за рахунок насамперед:

вилучення у квітні 2025 року з обліку заборгованості за результатами податкових перевірок внаслідок оскарження їх платниками та скасування відповідних податкових повідомлень-рішень. Зазначена заборгованість зменшилась, порівняно з обсягом на початок 2025 року, на 12,2 млрд грн,

або 15,6 відсотка. Водночас без урахування таких сум (заборгованості за результатами податкових перевірок), порівняно з обсягом на початок 2025 року податковий борг збільшився на 5 млрд грн, або 8,8 відс.;

списання 2,3 млрд грн податкового боргу платників, що на 1 млрд грн, або 30,3 відс., більше, ніж у першому півріччі попереднього року.

При цьому сума наявних на кінець звітного періоду розстрочених і відстрочених грошових зобов'язань (податкового боргу) становила 2 млрд грн, що на 1 млрд грн або в 2 рази більше, ніж на початок року.

Порівняно з першим півріччям 2024 року доходи державного бюджету зросли на 551,2 млрд грн, або 41,9 відс., у тому числі загального фонду – на 389 млрд грн, або 42,6 відс., спеціального – на 162,2 млрд грн, або 40,2 відсотка.

За оцінкою Рахункової палати, за рахунок неекономічних чинників доходи державного бюджету зросли на 445,2 млрд грн, економічних – на 105,3 млрд гривень.

Неекономічні чинники

Безповоротна допомога від міжнародних партнерів

+ 174,4 млрд грн

Власні надходження бюджетних установ з інших джерел

+ 131,1 млрд грн

Зміни податкового законодавства

+ 88,5 млрд грн, зокрема:

збільшення ставок і кола платників військового збору

+ 50,6 млрд грн

збільшення ставок акцизного податку на тютюнові вироби і пальне

+ 36,4 млрд грн

Кошти, що перераховуються НБУ відповідно до Закону України „Про Національний банк України”

+ 45,5 млрд грн

Надходження у зв'язку із виконанням Закону України „Про санкції”

+ 5,7 млрд грн

Економічні чинники

Девальвація гривні

+35,7 млрд грн

Збільшення заробітної плати і грошового забезпечення військовослужбовців

+ 31,5 млрд грн

Інфляція

+20,8 млрд грн

Зростання прибутків прибуткових підприємств

+ 9,3 млрд грн

Зростання оподаткованого імпорту

+ 8 млрд грн

Це свідчить про значну залежність бюджету від зовнішньої підтримки, що є типовим в умовах воєнного стану та обмеженої економічної активності.

III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ

У січні – червні 2025 року видатки державного бюджету становили 2 трлн 417,9 млрд грн, або 54,6 відс. плану на рік. Порівняно з відповідним періодом попереднього року видатки зросли на 24,9 відс. здебільшого на національну безпеку і оборону.

Найбільше проведено видатків на:

оборону – 55,5 відс. загального обсягу видатків, що на 4,6 відс. пункту більше, ніж у січні – червні 2024 року;

громадський порядок, безпеку та судову владу – 14,6 відс., що на 0,2 відс. пункту менше, ніж у січні – червні 2024 року;

соціальний захист і соціальне забезпечення – 8,5 відс., що на 3,1 відс. пункту менше, ніж у січні – червні 2024 року;

обслуговування боргу – 7,4 відс., що на 0,5 відс. пункту більше, ніж у січні – червні 2024 року.

Інформацію про виконання у січні – червні 2025 року плану видатків державного бюджету наведено в додатку 3.

Видатки загального фонду державного бюджету

план на січень – червень

2 трлн 108,5 млрд грн

виконано

1 трлн 876 млрд грн

у результаті

менші плану на звітний період видатки **на 232,5 млрд грн, або 11 %**, зокрема на:

155,4 млрд грн – за бюджетними програмами головних розпорядників, зокрема:

104,9 млрд грн – сектору безпеки і оборони;

18,1 млрд грн – Мінсоцполітики;

8,1 млрд грн – МОЗ;

6,7 млрд грн – Агентства відновлення;

63,5 млрд грн – на обслуговування державного боргу;

8,5 млрд грн – на надання трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам.

Причинами проведення видатків в обсягах, менше запланованих стали, зокрема:

- недотримання або перенесення визначених умовами контрактів термінів поставок товарів, здійснення робіт і послуг, у тому числі оборонного призначення;
- економія видатків на обслуговування державного боргу, зумовлена насамперед:

призупиненням платежів за борговими зобов’язаннями за кредитами від Cargill Financial Services International, Inc.;

зниженням процентних ставок за кредитами, отриманими від міжнародних фінансових організацій (SOFR, EURIBOR, ставки МВФ);

меншим, порівняно з врахованим у розрахунках показників державного бюджету на 2025 рік, середнім у січні – червні цього року обмінним курсом гривні до іноземних валют, зокрема долара США на 7,5 відсотка;

- нерозроблення і незатвердження документів, що дають право на проведення видатків, а саме порядків використання коштів за бюджетними програмами у 30-денний строк і паспортів бюджетних програм протягом 45 днів з дня набрання чинності законом про державний бюджет²². Унаслідок тривалого узгодження механізму використання коштів станом на 01.07.2025:

не затверджені порядки використання коштів і не внесені зміни до чинних порядків за сімома бюджетними програмами із 65-ти необхідних;

шість головних розпорядників не подали Мінфіну дев’ять паспортів бюджетних програм, дев’ять головних розпорядників – Казначейству затверджені паспорти 17 бюджетних програм.

Як наслідок, не здійснено заплановані на звітний період видатки і надання кредитів у сумі 2,5 млрд гривень;

- оплата медичних та соціальних послуг у межах потреби.

Видатки спеціального фонду державного бюджету проведено у сумі 541,9 млрд грн, або 64,5 відс. плану на рік. При цьому видатки сектору безпеки і оборони становили 92,3 відс. видатків спеціального фонду.

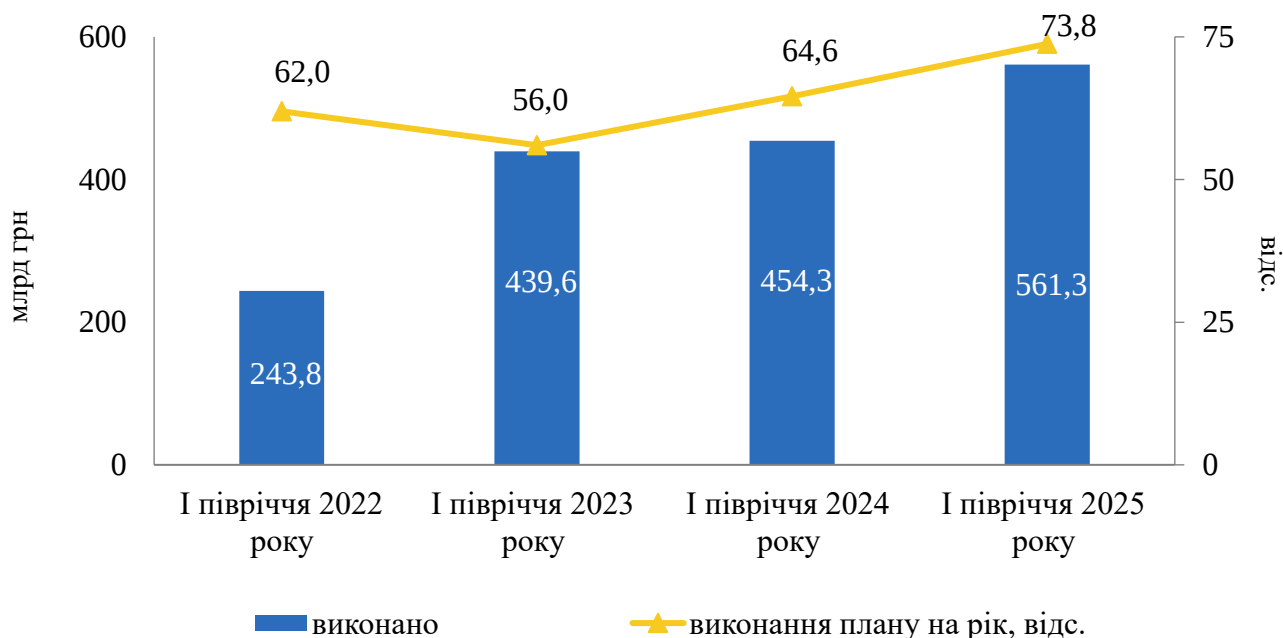

Видатки на національну безпеку й оборону на третину (34,1 відс.) більші, ніж у першому півріччі 2024 року, як наслідок, їх частка в загальному обсязі видатків державного бюджету збільшилася на 4,7 відс. пункту – до 69,2 відсотка.

²² Стаття 20 БКУ.

У першому півріччі цього року рівень виконання плану на рік видатків на грошове забезпечення військовослужбовців найвищий з початку збройної російської агресії. Це насамперед спричинено внесенням змін до розпису унаслідок перерозподілу видатків між бюджетними програмами, а саме зменшенням видатків на оплату праці, у тому числі на грошове забезпечення військовослужбовців за бюджетною програмою 2101020 „Забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни”, та збільшенням видатків за бюджетною програмою 2101150 „Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання”²³.

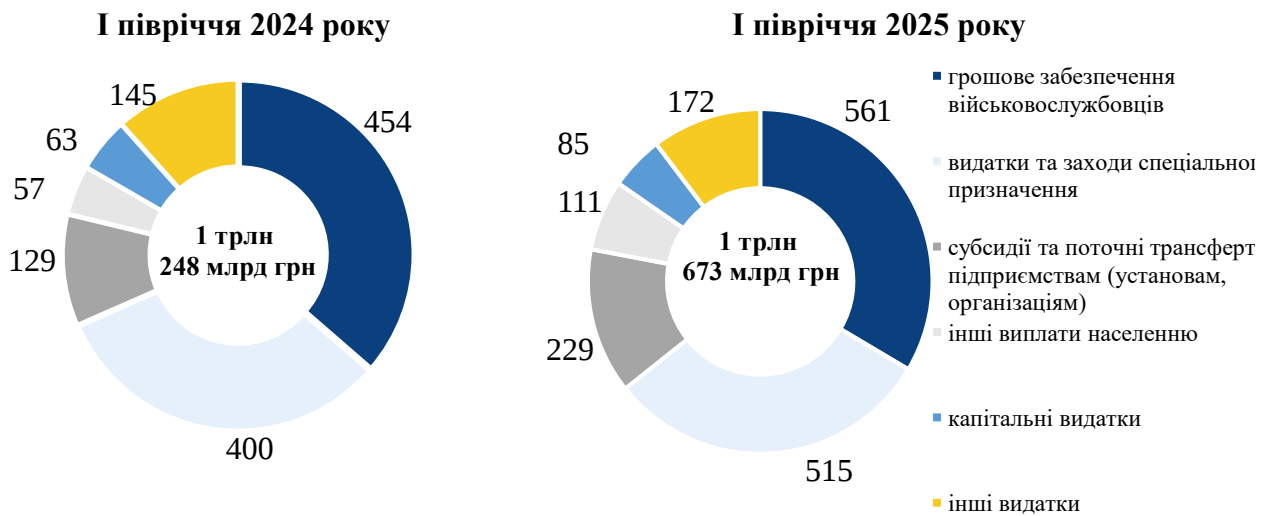
Діаграма 9. Рівень виконання плану на рік видатків на грошове забезпечення військовослужбовців

У першому півріччі 2025 року видатки на національну безпеку й оборону проведені у сумі 1 трлн 673,1 млрд грн, що на 425,4 млрд грн більше, ніж у січні – червні 2024 року.

²³ Законом України від 31 липня 2025 року № 4561-ІХ „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони” збільшено видатки головним розпорядникам сектору безпеки й оборони на 412,4 млрд грн (18,8 відс.), з них на оплату праці, у тому числі грошове забезпечення військовослужбовців, на 93,6 млрд грн (9,5 відсотка).

Діаграма 10. Видатки на національну безпеку й оборону

Видатки загального фонду на національну безпеку й оборону здійснені у сумі 1 трлн 172,9 млрд грн, що на 105,8 млрд грн, або 8,3 відс., менше плану на звітний період, при цьому за бюджетними програмами Міноборони – на 98,7 млрд грн, або 9,8 відс., з яких на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів і обладнання – на 73,6 млрд грн, або 21,9 відсотка. За інформацією Міноборони, наданою на запит Рахункової палати, невиконання плану спричинено, зокрема:

- непроведенням платежів за поставлені товари через зрив виконавцями строків поставки, визначених умовами контрактів;
- непроведенням платежів через перенесення строків поставки товарів на підставі наданих підприємствами сертифікатів про форс-мажорні обставини та висновків про істотну зміну обставин;
- економією коштів після проведених процедур закупівель;
- неможливістю здійснення попередньої оплати внаслідок наявності простроченої дебіторської заборгованості за контрактами;
- поверненням коштів від виконавців через зменшення ціни контрактів за фактичними витратами;
- необхідністю здійснення оплати за фактично поставлені товари, роботи, послуги та після проведення випробувань;
- проведенням передконтрактової роботи, здійсненням моніторингу ринку цін, аналізом спроможностей постачальників.

У січні – червні 2025 року Міноборони 25,5 відс. видатків **загального фонду** за бюджетною програмою із розвитку, закупівлі, модернізації та ремонту озброєння, військової техніки, засобів та обладнання спрямувало на здійснення попередньої оплати, що стало однією з причин збільшення дебіторської заборгованості.

Видатки спеціального фонду на національну безпеку й оборону становили 500,2 млрд грн (71,8 відс. плану на рік), з них майже 80 відс. отримані в натуральній формі.

У січні – червні видатки та надання кредитів за бюджетними програмами головних розпорядників для реалізації ПП на 37,9 млрд грн, або 61,8 відс., менші плану на звітний період. Основною причиною цього стало тривале розроблення нормативно-правових актів, укладання договорів та здійснення тендерних процедур, що може відтермінувати реалізацію окремих проєктів.

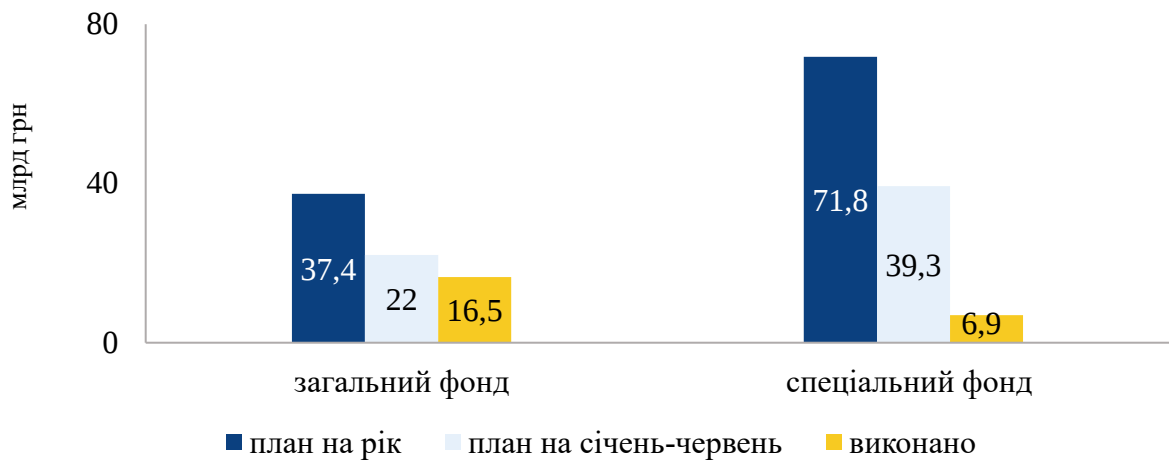
З 2025 року запроваджено перехідну модель реформування управління публічними інвестиціями, передбачену Дорожньою картою реформування управління публічними інвестиціями на 2024 – 2028 роки, затвердженою розпорядженням КМУ від 18 червня 2024 року № 588-р.

Статтею 33¹ БКУ встановлено норму щодо планування, підготовки та реалізації ПП та програм публічних інвестицій. Зокрема, ПП мають відображатися в Єдиному проєктному портфелі публічних інвестицій, до якого включаються лише ті проєкти, що пройшли експертну оцінку та схвалені Стратегічною інвестиційною радою. Фінансування інвестиційних публічних проєктів здійснюється, зокрема, за рахунок коштів державного бюджету та позик і грантів від міжнародних партнерів за новим механізмом.

Відповідно до Переліку пріоритетних ПП у Державному бюджеті України на 2025 рік, розміщеному на вебсайті Мінфіну, обсяг видатків та надання кредитів на реалізацію таких проєктів у 2025 році становить 109,2 млрд гривень²⁴. ПП, що реалізовуватимуться за рахунок коштів державного бюджету, схвалені на засіданні Стратегічної інвестиційної ради 08 листопада 2024 року.

²⁴ Без урахування наданих кредитів під державну гарантію.

Діаграма 11. Виконання ППП у січні – червні 2025 року

У січні – червні видатки та надання кредитів на реалізацію ППП менші плану на звітний період загалом на 29,8 млрд грн, або 64,6 відс., зокрема на:

7,1 млрд грн, або 76,9 відс., – на відновлення України, у тому числі енергетичної, логістичної та об’єктів критичної інфраструктури, що спричинено тривалим внесенням змін у нормативно-правові акти;

3,6 млрд грн, або 82,3 відс., – на підтримку фермерських господарств та інших виробників сільськогосподарської продукції;

1,8 млрд грн, або 92,0 відс., – на реалізацію публічних інвестиційних проєктів МОЗ, що спричинено приведенням процедур публічних закупівель у відповідність із вимогами Рамкової угоди між Україною та ЄС щодо спеціальних механізмів реалізації фінансування Союзу для України згідно з інструментом Ukraine Facility.

Не розпочато проведення видатків та надання кредитів на суму 8,1 млрд грн, зокрема:

1,3 млрд грн – на будівництво, модернізацію та оснащення закладів охорони здоров’я, що спричинено тривалим внесенням змін у нормативно-правові акти;

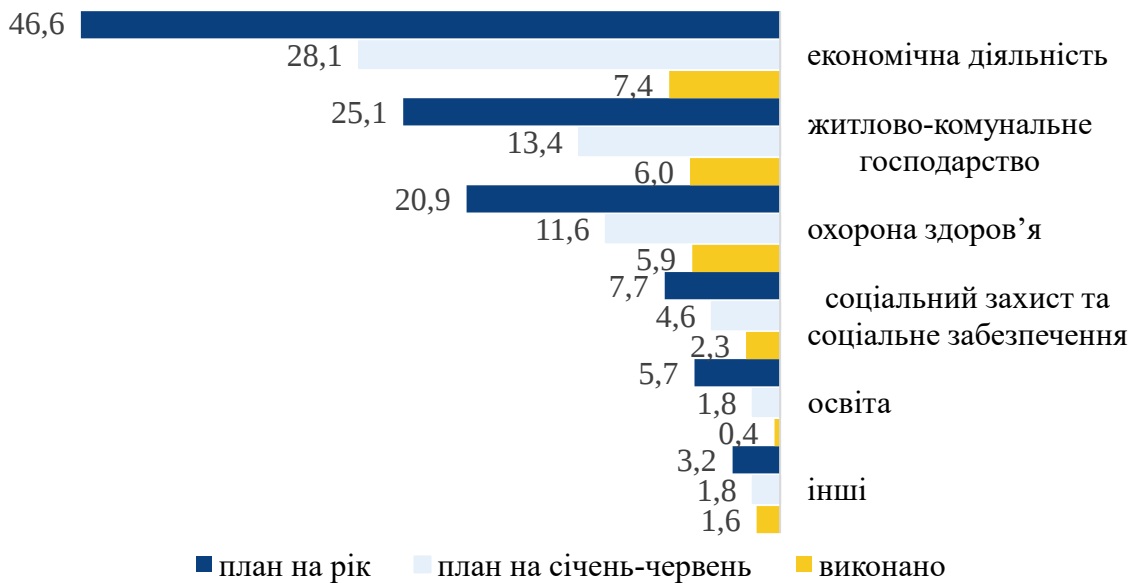
1,3 млрд грн – на реалізацію спільного з Урядом Французької Республіки проєкту постачання рейок акціонерному товариству „Українська залізниця”, що зумовлено затримкою поставки товарів;

1,0 млрд грн – на розвиток, розбудову, відновлення та забезпечення сталих транспортних зв’язків дорожньої інфраструктури у зв’язку з необхідністю внесення змін до кредитної документації;

0,1 млрд грн – на реалізацію публічного інвестиційного проєкту „Електронний засіб контролю і нагляду” у зв’язку з підготовкою документів, необхідних для проведення процедур закупівель;

0,03 млрд грн – на реалізацію публічного інвестиційного проєкту „Нове будівництво споруди подвійного призначення (із захисними властивостями протирадіаційного укриття) місткістю 200 осіб”, проєкт повторного використання” через незатвердження паспорта бюджетної програми.

Діаграма 12. Розподіл обсягу видатків та надання кредитів²⁵ на реалізацію ПП за напрямками, млрд грн

Оскільки реалізація ПП із загального фонду державного бюджету здебільшого є капітальними видатками, зволікання головних розпорядників із затвердженням необхідної документації та укладанням договорів може призвести до відтермінування запланованих цілей. Крім того, відповідно до постанови КМУ від 09 червня 2021 року № 590 „Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану” Казначейство та його органи проводять платежі за дорученнями клієнтів з урахуванням наявності коштів на ЄКР та встановленої черговості, де капітальні видатки (крім видатків на безпеку та обороноздатність держави) не мають пріоритету.

У першому півріччі КМУ розподілив 99,7 відс. коштів резервного фонду, зокрема, на заходи, видатки за якими передбачені за рахунок інших джерел.

²⁵ Трансфери для місцевих бюджетів (КФК 0180) розподілено за напрямками.

Резервний фонд державного бюджету

затверджено на 2025 рік

29,6 млрд грн

збільшено на **5** млрд грн

за рахунок зменшення на цю суму
видатків на обслуговування державного
боргу

у результаті

план на 2025 рік – **34,6** млрд грн

У січні – червні КМУ ухвалив рішення про виділення коштів з резервного фонду на суму 34,5 млрд грн, зокрема:

10,5 млрд грн – на заходи, пов’язані з безпекою та обороноздатністю держави, з яких 5,2 млрд грн на виконання робіт з поточного ремонту зруйнованих (пошкоджених) автомобільних доріг загального користування місцевого значення та 0,3 млрд грн на завершення будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційного обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень;

5,5 млрд грн – на надання одноразової державної грошової допомоги „Зимова підтримка”;

4,3 млрд грн – на надання акціонерному товариству „Українська залізниця” фінансової допомоги для забезпечення безперебійного функціонування залізничного транспорту в умовах воєнного стану, зокрема здійснення перевезень з територій, на яких ведуться бойові дії, тощо;

2,6 млрд грн – на надання державної грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва та часткової компенсації вартості техніки й обладнання вітчизняного виробництва.

КМУ в січні та червні²⁶ 2025 року виділив Міністерству економіки 8,1 млрд грн для реалізації програми „Зимова підтримка” та надання грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва й часткової компенсації вартості техніки й обладнання вітчизняного виробництва. При цьому відповідно до статті 37 Закону ці видатки здійснюються за рахунок залишку коштів, перерахованого Фондом соцстраху на випадок безробіття до спеціального фонду, і неповною мірою відповідають меті створення резервного фонду.

²⁶ Розпорядження КМУ від 13 січня 2025 року № 22 „Деякі питання виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для реалізації програми „Зимова підтримка” та від 04 червня 2025 року № 652 „Деякі питання виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для надання державної грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва та часткової компенсації вартості техніки і обладнання вітчизняного виробництва”.

У січні – червні у помісячному розписі асигнувань загального фонду головним розпорядникам передбачено видатки у сумі 13,1 млрд грн, з яких проведено 9,2 млрд грн, що на 30 відс. менше плану на цей період. Насамперед менші плану видатки на заходи, пов’язані з безпекою та обороноздатністю держави, – на 2,2 млрд грн, або 53 відс., через непроведення видатків Нацгвардією на суму 1,4 млрд грн та Харківською ОВА на завершення будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційного обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень на суму 210,4 млн грн, оскільки рішення про виділення коштів Урядом ухвалені 11 та 18 червня 2025 року відповідно.

За інформацією Харківської ОВА, наданою на запит Рахункової палати, з 19 червня до 01 липня 2025 року здійснювалося погодження переліку витрат на здійснення заходів із зміцнення обороноздатності держави. Розпорядженням Харківської ОВА 01 липня 2025 року такий перелік затверджено²⁷.

У січні – червні КМУ розподілив 11,1 млрд грн із 13,4 млрд грн наявного ресурсу фонду ліквідації наслідків збройної агресії, при цьому видатки проведені на 74,5 відс. менше плану на звітний період.

Фонд ліквідації наслідків збройної агресії

залишок коштів на початок року 7,6 млрд грн	рішення КМУ про виділення 11,1 млрд грн, з них:
надійшло у січні – червні кошти на виконання Закону України „Про санкції” – 5,8 млрд грн	6,9 млрд грн – за рахунок залишку коштів на початок року;
ресурс станом на 01.07.2025 13,4 млрд грн	4,2 млрд грн – за рахунок надходжень
	план на січень – червень 10,2 млрд грн

виконано 2,6 млрд грн, що на 7,6 млрд грн менше плану на січень – червень

Відповідно до статті 44 Закону залишки коштів станом на 01 січня 2025 року, джерелом формування яких були надходження спеціального фонду державного бюджету в попередніх бюджетних періодах до фонду ліквідації наслідків збройної агресії, зберігаються на рахунку спеціального фонду державного бюджету і за рішеннями КМУ спрямовуються на завершення проєктів (об’єктів, заходів), реалізація яких у попередніх

²⁷ Розпорядження Харківської ОВА від 01 липня 2025 року № 580 В.

бюджетних періодах здійснювалася за рахунок коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

У березні та квітні 2025 року²⁸ КМУ ухвалив рішення про виділення 6,5 млрд грн Агентству відновлення за рахунок залишку коштів на початок року для продовження реалізації розпочатих у попередніх роках заходів. При цьому із виділених 5,2 млрд грн на відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок російської збройної агресії, видатки становили 1,5 млрд грн, що на 71,8 відс. менше плану. За інформацією Агентства відновлення, наданою на запит Рахункової палати, це спричинено, зокрема:

відтермінуванням виконання запланованих будівельних робіт через несприятливі погодні умови (зокрема, низьку температуру та високу вологість) для уникнення порушення технологічних вимог;

тривалими відключеннями електроенергії на будівельних об’єктах, спричинених як плановими роботами з прокладання електромереж, так і аварійними зупинками через пошкодження енергетичної інфраструктури;

проведенням працівниками Державної служби надзвичайних ситуацій України заходів з очищення (розмінування) окремих будівельних майданчиків;

нестачею кваліфікованих кадрів у підрядних організацій у зв’язку з проведенням мобілізаційних заходів;

коригуванням проєктної документації;

розірванням договорів з окремими підрядниками через невиконання зобов’язань, що призвело до повторного проведення закупівель.

У червні 2025 року²⁹ КМУ ухвалив рішення про виділення 3,5 млрд грн за рахунок надходжень до фонду ліквідації наслідків збройної агресії для надання компенсацій за знищене під час війни житло. Видатки на ці заходи не здійснювалися, оскільки зміни до помісячного розпису спеціального фонду внесені 19 червня 2025 року, а зміни до паспорта бюджетної програми не внесені (ці видатки також проведені за рахунок коштів загального фонду у сумі 3 млрд грн, або 100,0 відс. плану).

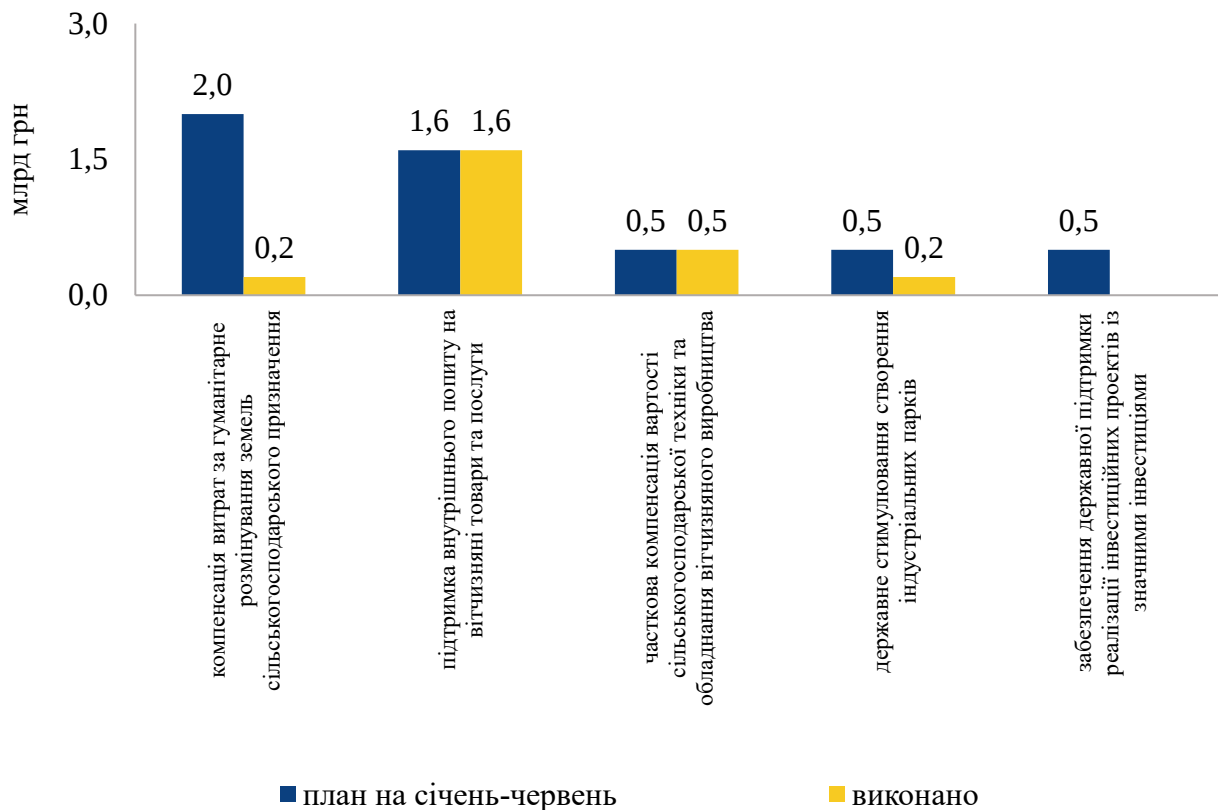
²⁸ Постанови КМУ від 07 березня 2025 року № 251 „Про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії на реалізацію експериментального проєкту щодо відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації” та від 11 квітня 2025 року № 412 „Про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії для будівництва та відновлення об’єктів інфраструктури, житлового та громадського призначення, громадських будинків та споруд”.

²⁹ Постанова КМУ від 11 червня 2025 року № 685 „Про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії”.

У першому півріччі 2025 року Мінекономіки використало половину коштів (2,5 млрд грн), перерахованих Фондом соцстраху на випадок безробіття до спеціального фонду державного бюджету за чотирма із п’яти напрямів, визначених у статті 37 Закону, при цьому понад 60 відс. – на підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги.

Діаграма 13. Використання коштів у січні – червні 2025 року за напрямками, визначеними у статті 37 Закону

Відповідно до порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів із значними інвестиціями³⁰, кошти спрямовуються на компенсацію або часткову компенсацію вартості збудованих заявником або інвестором із значними інвестиціями об’єктів інженерно-транспортної інфраструктури, необхідних для реалізації інвестиційного проєкту, та компенсацію або часткову компенсацію витрат на підключення та приєднання до інженерно-транспортних мереж, необхідних для реалізації інвестиційного проєкту.

³⁰ Постанова КМУ від 26 квітня 2024 року № 468 „Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів із значними інвестиціями”.

При цьому компенсація надається інвесторові за фактично здійснені та підтверджені витрати заявника, які були зараховані як значні інвестиції, та відповідно до умов спеціального інвестиційного договору.

За інформацією Мінекономіки, наданою на запит Рахункової палати, впродовж звітного періоду за отриманням таких компенсацій заявники не зверталися.

Це свідчить про ризики непроведення видатків у запланованому обсязі за цим напрямом, а отже, є можливість перерозподілити такі кошти на інші заходи.

Слід зазначити, що на підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги видатки проведені у сумі 1,6 млрд грн, при цьому із резервного фонду державного бюджету додатково виділено 8,1 млрд гривень.

За наявності ресурсу видатки за окремими бюджетними програмами спеціального фонду здійснювалися в менших від запланованих обсягах. Як наслідок, окремі головні розпорядники мають значні залишки коштів³¹ спеціального фонду (крім власних надходжень бюджетних установ та субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам).

Станом на 01 липня 2025 року на рахунках, відкритих у Казначействі, обліковувалось 88,8 млрд грн залишків коштів спеціального фонду (крім власних надходжень бюджетних установ та субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам), з них:

➤ 45 млрд грн – не використані кошти головними розпорядниками на виконання бюджетних програм, половина з яких утворилася у попередніх роках, зокрема:

4,1 млрд грн – не використані Міндовкіллям кошти (2,9 млрд грн) на виконання робіт у сфері поводження з радіоактивними відходами неядерного циклу, будівництво комплексу „Вектор” та експлуатацію його об’єктів і Господарсько-фінансовим департаментом Секретаріату КМУ³² на видатки державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації (1,2 млрд грн), джерелом проведення яких був екологічний податок;

3,1 млрд грн – невикористані кошти на виконання бюджетних програм Державної судової адміністрації України, Верховного Суду, Вищого

³¹ За інформацією Казначейства, наданою на запит Рахункової палати.

³² Головний розпорядник відповідно до постанови КМУ від 17 січня 2025 року № 38 „Про внесення змін до Порядку використання коштів державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації”.

антикорупційного суду за рахунок надходжень судового збору та надходжень від звернення застави у дохід держави;

3 млрд грн – невикористані кошти, які надійшли в межах програм бюджетної підтримки ЄС, гранти (дарунки), з них Мінрозвитку – 2,2 млрд грн на забезпечення реалізації заходу „Підтримка швидкого відновлення України (Контракт з розбудови держави та посилення стійкості)” в частині ремонту та покращення портової інфраструктури;

1,5 млрд грн – не використані кредитні кошти, отримані від МФО, Агентством відновлення на розвиток та відновлення інфраструктури;

1,4 млрд грн – не використані кошти за бюджетними програмами Мінмолоді (0,6 млрд грн), МОЗ (0,4 млрд грн) та Мінкультури (0,4 млрд грн) за рахунок плати за ліцензії у сфері діяльності з організації та проведення азартних ігор і за ліцензії на випуск та проведення лотерей;

1,1 млрд грн – не використані Міністерством юстиції України кошти, які надійшли від виконавчого збору та плати за надання відомостей з Єдиного державного реєстру;

➤ 30,8 млрд грн – не використані головними розпорядниками відкриті Казначейством асигнування, з них найбільше Мінстратегпромом – 11,2 млрд грн, Агентством відновлення – 4,4 млрд грн, Мінекономіки – 4,1 млрд грн та Державною судовою адміністрацією України – 1,1 млрд грн;

➤ 11,0 млрд грн – не спрямовані на спеціальні витрати кошти, що надійшли на рахунки для акумулювання надходжень державного бюджету, зокрема:

2,8 млрд грн – грант ЛКА на реалізацію Програми екстреного відновлення (першої та другої фаз)³³;

1,9 млрд грн – кошти, отримані як добровільні внески (благодійні пожертви) від фізичних та юридичних осіб приватного права та/або публічного права, для фінансового забезпечення заходів із відсічі збройної агресії проти України та ліквідації її наслідків, національної безпеки та оборони, відновлення, підтримки і розвитку України, надання гуманітарної допомоги;

1,1 млрд грн – податок на доходи фізичних осіб із грошового забезпечення військовослужбовців;

➤ 1,3 млрд грн – кошти на валютних рахунках, призначених насамперед для зарахування валютних коштів за позиками та грантами від МФО.

³³ Кошти розподілено відповідно до постанови КМУ від 23 червня 2025 року № 737 „Деякі питання використання у 2025 році коштів за не виконаними у 2023 та 2024 роках бюджетними програмами”.

З початку року кредиторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками зросла втричі, дебіторська – на 12,6 відс. (прострочена – на 11,5 відс.), що свідчить про системні порушення договірної дисципліни і послаблення внутрішнього контролю. Для уникнення зростання простроченої дебіторської заборгованості необхідно посилити контроль за виконанням постачальниками умов договорів, насамперед щодо строків постачання товарів, виконання робіт та надання послуг.

Кредиторська заборгованість

на 01.01.2025	на 01.07.2025
2,2 млрд грн,	6,4 млрд грн,
з неї прострочена 1,3 млрд грн	з неї прострочена 1,6 млрд грн
у результаті	
+ 4,2 млрд грн, з неї прострочена +0,3 млрд грн	

Найбільше зросла кредиторська заборгованість у:

МВС – на 1,4 млрд грн – до 1,5 млрд грн, з неї 1,2 млрд грн, термін оплати якої не настав. При цьому рахується прострочена заборгованість у сумі 0,9 млн грн, не підтверджена документами через знаходження установ на не підконтрольній Україні території або на територіях, де ведуться активні бойові дії;

Міноборони – на 1,2 млрд грн – до 1,5 млрд грн, з неї 0,8 млрд грн, термін оплати якої не настав. При цьому рахується прострочена заборгованість у сумі 0,2 млн грн, яка виникла насамперед через нездійснення оплати товару, яка згідно з умовами державних контрактів здійснюється після відвантаження останньої одиниці³⁴.

Крім того, рахуються обсяги простроченої кредиторської заборгованості, видатки для погашення якої у законах про державний бюджет не передбачаються понад десять років, зокрема, за окремими бюджетними програмами:

Національної академії медичних наук України – 140,5 млн грн за виконані у 2013 році роботи з будівництва, реконструкції, капітального ремонту і придбання обладнання;

Мінрозвитку – 120,7 млн грн за виконані у 2011 році роботи з реконструкції та будівництва системи централізованого водовідведення;

³⁴ За інформацією Міноборони, наданою на запит Рахункової палати.

Мінагрополітики – 85,0 млн грн за виконані у 2013 році роботи зі створення оптових ринків сільськогосподарської продукції.

Також у звіті про бюджетну заборгованість за загальним та спеціальним фондами державного бюджету станом на 01 липня 2025 року рахується заборгованість за бюджетними програмами ліквідованих / реорганізованих головних розпорядників, зокрема КВК 665 „Національне агентство з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів”, КВК 275 „Міністерство розвитку громад та територій України” у сумі 23,5 і 156,6 млн грн відповідно.

Дебіторська заборгованість

на 01.01.2025	на 01.07.2025
422 млрд грн,	475,2 млрд грн,
з неї прострочена 63,1 млрд грн	з неї прострочена 70,3 млрд грн
у результаті	
+ 53,2 млрд грн, з неї прострочена +7,2 млрд грн	

Найсуттєвіше зросла дебіторська заборгованість за бюджетними програмами Міноборони – на 79,4 млрд грн, або 27,3 відс., – до 373,3 млрд грн, що становить 78,6 відс. загального обсягу цієї заборгованості.

Загалом прострочена дебіторська заборгованість рахується у 55-ти головних розпорядників на суму 70,3 млрд грн, яка зросла на 11,5 відс. порівняно із початком року. Найбільший обсяг простроченої заборгованості – за бюджетними програмами окремих головних розпорядників сектору безпеки і оборони, зокрема у:

Міноборони – 60,4 млрд грн, або 85,9 відс. загального обсягу простроченої заборгованості, яка з початку року зросла на 5,6 млрд грн, або 10,2 відс., через невиконання підприємствами-постачальниками умов контрактів (договорів) у частині строків постачання продукції оборонного призначення унаслідок, зокрема, постачання товарів неналежної якості, неналежного виконання дослідно-конструкторських робіт, ускладненої логістики, затримок постачання співвиконавцями запасних частин та комплектуючих для виготовлення та ремонту продукції оборонного призначення;

МВС – 3,1 млрд грн, або 4,4 відс. загального обсягу простроченої заборгованості, яка з початку року зменшилася на 0,6 млрд грн, або 15,3 відсотка. За інформацією МВС, наданою на запит Рахункової палати, прострочена заборгованість здебільшого утворилася внаслідок невиконання

умов договорів, ненадання актів виконаних робіт, перерахунків грошового забезпечення звільнених зі служби;

Мінстратегпрому – 1,4 млрд грн, або 2 відс. загального обсягу простроченої заборгованості, яка з початку року зросла на 1,1 млрд грн, або у п’ять разів, що спричинено неповерненням виконавцем договору / контракту авансу у встановлений Міністерством строк (наразі ведеться претензійно-позовна робота);

Держспецзв’язку – 719,6 млн грн, або 1 відс. загального обсягу простроченої заборгованості, яка утворилася впродовж січня – травня 2025 року, що спричинено здійсненням попередньої оплати за майно спеціального призначення (наразі ведеться претензійно-позовна робота).

IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БОРГ

Дефіцит державного бюджету у першому півріччі 2025 року на 66,7 відс. менший граничного обсягу, визначеного в статті 1 Закону, і на 11,1 відс. дефіциту у відповідному періоді 2024 року.

Дефіцит державного бюджету в першому півріччі 2025 року

доходи – 1 трлн **868** млрд грн
повернення кредитів – **6,6** млрд грн

видатки – 2 трлн **418** млрд грн
надання кредитів – **2,6** млрд грн

результат

дефіцит – **546** млрд грн, що менше на **928** млрд грн плану на 2025 рік
і менше на **68** млрд грн, ніж у першому півріччі 2024 року

Унаслідок отримання у березні, квітні і червні гранту в сумі 193 млрд грн на бюджетну підтримку від МБРР, що діє як виконавча установа Фонду фінансового посередництва зі сприяння залученню ресурсів для інвестування в зміцнення України, Мінфін збільшив доходи і зменшив зовнішні запозичення загального фонду державного бюджету на цю суму³⁵. У результаті плановий обсяг дефіциту загального фонду на 13,2 відс. менший його граничного обсягу, встановленого в статті 1 Закону.

Загальний фонд виконано з дефіцитом у сумі 567,4 млрд грн, що на 291,6 млрд грн менше плану на звітний період і спричинено меншими від плану обсягами видатків і надання кредитів загалом на 237,5 млрд грн при перевиконанні плану доходів і коштів від повернення кредитів загалом на 54,1 млрд гривень.

Спеціальний фонд державного бюджету виконано з профіцитом у сумі 21,4 млрд грн при запланованому на рік дефіциті в сумі 207,8 млрд грн унаслідок здійснення видатків і надання кредитів у меншому обсязі, ніж отримано доходів і коштів від повернення кредитів.

Інформацію про виконання державного бюджету в частині фінансування наведено в додатку 4.

³⁵ Розпорядження КМУ від 13 грудня 2024 року № 1251-р „Про залучення гранту на бюджетну підтримку від Міжнародного банку реконструкції та розвитку, що діє як виконавча установа Фонду фінансового посередництва зі сприяння залученню ресурсів для інвестування в зміцнення України, в межах восьмого додаткового фінансування Проекту „Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні”.

 У звітному періоді не виконано план за всіма передбаченими джерелами фінансування державного бюджету. Державні запозичення залишалися основним джерелом (84,8 відс.) фінансування державного бюджету.

Джерела фінансування державного бюджету у першому півріччі 2025 року

882 млрд грн – державні запозичення

158 млрд грн – кошти ЄКР

0,8 млрд грн – кошти від приватизації державного майна

1 трлн **41** млрд грн, що менше

на **236,9** млрд грн, або **18,5** % плану на звітний період;

на **73** млрд грн, або **6,5** %, ніж у першому півріччі 2024 року

Надходження від державних запозичень на 121 млрд грн, або 12,1 відс., менші плану на звітний період, однак в 2,7 раза перевищили обсяг витрат на погашення зобов'язань, що спричинило збільшення державного боргу.

Залучені для покриття тимчасових касових розривів загального фонду державного бюджету кошти ЄКР на 90,3 млрд грн, або 36,4 відс., менші плану на звітний період, і на 198,4 млрд грн, або 55,7 відс., ніж у відповідному періоді попереднього року. У результаті частка коштів ЄКР у джерелах фінансування державного бюджету, порівняно з першим півріччям 2024 року, зменшилась з 32,0 до 15,2 відсотка.

Діаграма 14. Надходження державних запозичень і коштів ЄКР для фінансування державного бюджету у першому півріччі 2024 і 2025 років

Міжнародні фінансові організації і країни-партнери у першому півріччі цього року продовжували надавати кредитні кошти, які на 26,5 відс. більші, ніж у першому півріччі 2024 року, однак суттєвим є ризик їх неотримання у запланованому на рік обсязі.

Від державних зовнішніх запозичень у першому півріччі 2025 року загалом отримано 650,0 млрд грн, що на 12,3 відс. менше плану на звітний період і на 58,2 відс. плану на рік.

До загального фонду від зовнішніх кредиторів надійшло 623,8 млрд грн, що на 119,3 млрд грн, або 23,6 відс., більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, однак на 54,1 млрд грн, або 8,0 відс., менше плану на звітний період (зменшеного на 22,2 відс. – до 677,9 млрд гривень).

Недовиконання плану спричинене насамперед:

неотриманням 4,0 млрд євро у травні за програмою Ukraine Facility унаслідок порушення термінів / неповного виконання зобов’язань в межах цього інструменту;

зменшенням на 517,5 млн дол. США суми траншу кредиту МВФ через невиконання і виконання із затримкою по одному маяку програми, а також перенесенням кінцевих термінів виконання чотирьох маяків;

уточненням графіка надходження коштів від кредиторів.

У першому півріччі отримано:

458,9 млрд грн – кредит у межах механізму ULCM³⁶ (316,2 млрд грн – від ЄС в рамках Виняткової макрофінансової допомоги і 142,7 млрд грн – від Уряду Канади);

138,3 млрд грн – надходження коштів позики ЄС в межах пільгової довгострокової позики Ukraine Facility;

16,5 млрд грн – кредит МВФ;

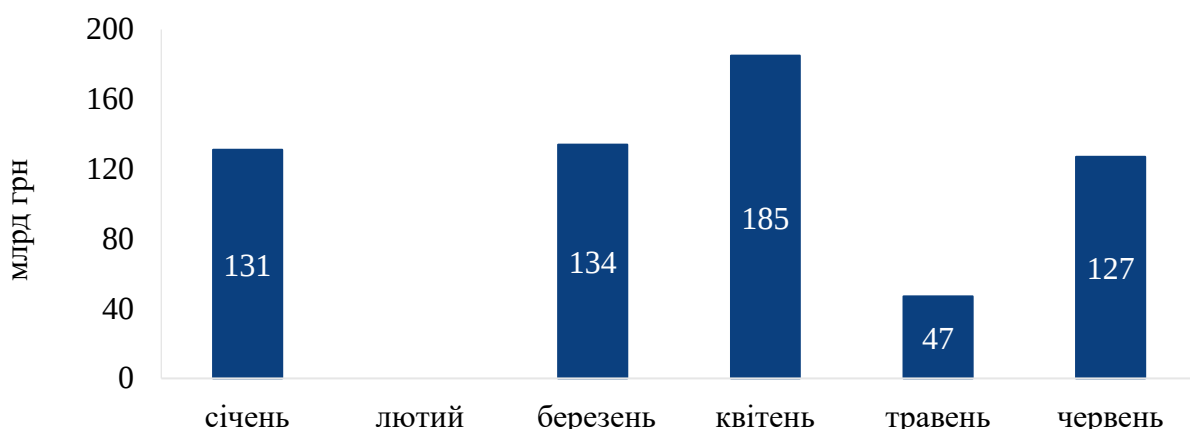
8,0 млрд грн – позика МБРР у межах проєкту „Створення стійкої інфраструктури у вразливих середовищах в Україні” (DRIVE);

2,1 млрд грн – позика Міжнародної асоціації розвитку в рамках проєкту „Трансформація охорони здоров’я шляхом реформи та інвестицій в ефективність” (THRIVE).

При цьому найбільше коштів зовнішніх позик надійшло у квітні – 29,7 відс. загального обсягу запозичень.

³⁶ Механізм дає змогу використовувати доходи від заморожених суверенних активів РФ для покриття основної суми позики, залученої від партнерів у межах ініціативи G7 ERA, а також відсотків та будь-яких інших витрат, пов’язаних з позикою.

Діаграма 15. Зовнішні запозичення до загального фонду у січні – червні 2025 року

Недотримання термінів і невиконання цільових показників зобов'язань щодо впровадження реформ, які є передумовою надання підтримки від міжнародних партнерів, не сприятиме отриманню в достатніх обсягах зовнішніх запозичень і підтриманню фінансової стабільності.

До спеціального фонду державного бюджету для підготовки та реалізації публічних інвестиційних проєктів і програм публічних інвестицій отримано 26,2 млрд грн, зокрема від:

 Уряду Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії за проєктами „Проект з підтримки обороноздатності держави” і „Офіційна кредитна підтримка обороноздатності Збройних Сил України” – 23,9 млрд грн;

 МБРР за проєктами, насамперед розвитку міської інфраструктури, у галузі охорони здоров'я, освіти, електроенергетики – 878 млн грн;

 ЄБРР насамперед за проєктом „Розвиток транс'європейської транспортної мережі” – 609 млн грн;

 Уряду Республіки Польща – за проєктами з розбудови прикордонної дорожньої інфраструктури й облаштування пунктів пропуску українсько-польського кордону та із закупівлі безпілотних авіаційних систем та засобів моніторингу державного кордону – 581 млн гривень.

Ці надходження на 16,7 млрд грн, або у 2,8 раза, більші, ніж у відповідному періоді 2024 року, однак на 37,4 млрд грн, або 58,8 відс., менші плану на звітний період насамперед, як зазначено Мінфіном на запит Рахункової палати, через:

➤ призупинення реалізації частин окремих проєктів внаслідок повного або часткового руйнування об'єктів;

- тривале проведення процедур закупівель, перенесення їх або проведення повторних тендерних торгів;
- реструктуризацію окремих проєктів щодо перерозподілу коштів між компонентами, введення нових компонентів і необхідність внесення змін до нормативно-правових актів та договорів;
- довготермінове проведення відбору заявок, тривалу розробку тендерної документації та проведення тендерних процедур для подальшого укладення контрактів на виконання робіт / послуг;
- затримку проведення тендерних процедур, а саме невідповідність технічним вимогам та значно перевищену фінансову пропозицію порівняно з очікуваною вартістю.

Унаслідок зниження попиту на державні цінні папери через низьку ліквідність банківського сектору, надходження від розміщення на внутрішньому ринку ОВДП у першому півріччі менші на 11,4 відс. плану на звітний період і на 9,7 відс. здійснених витрат на погашення державного внутрішнього боргу, що спричинило збільшення середньозваженої дохідності розміщених ОВДП, насамперед номінованих у гривні, та підвищує ризик недоотримання внутрішніх запозичень у запланованому на 2025 рік обсязі.

Від розміщення ОВДП у першому півріччі залучено 232,5 млрд грн, що на 10 млрд грн, або 4,1 відс., менше, ніж у першому півріччі 2024 року. За рахунок випуску Військових облігацій отримано 111,7 млрд грн, що на 52,5 млрд грн менше, ніж у відповідному періоді попереднього року. У результаті частка Військових облігацій у загальному обсязі внутрішніх запозичень зменшилась з 67,7 до 48,1 відсотка.

Як наслідок, з початку року зменшився обсяг ОВДП, що перебувають в обігу, на 22,8 млрд грн, або 1,2 відс., – до 1 трлн 837,7 млрд гривень. При цьому найсуттєвіше зменшився обсяг ОВДП у власності банків – на 38,6 млрд грн, або 4,4 відс., – до 846,6 млрд гривень. Збільшився обсяг ОВДП у власності фізичних осіб на 15,5 млрд грн, або 19,8 відс., – до 93,8 млрд грн унаслідок вищої дохідності та неоподаткування доходів від облігацій для фізичних осіб, порівняно з депозитними вкладками, більшої доступності для громадян.

Середньозважена дохідність розміщених на аукціонах ОВДП, насамперед номінованих у гривні, у січні – червні, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зменшилась з 16,6 до 16,0 відс., однак, починаючи з лютого, дохідність щомісяця зростала з 14,9 відс. у січні до 16,4 відс. у червні, що спричинить збільшення видатків на обслуговування державного внутрішнього боргу в наступних бюджетних періодах.

Виконання плану у першому півріччі надходження коштів від приватизації державного майна планувалося за рахунок продажу об’єктів малої приватизації, однак до державного бюджету отримано 76,3 відс. запланованого обсягу.

У звітному періоді ФДМУ планував проведення 312 аукціонів з продажу **об’єктів малої приватизації**, з яких:

84 аукціони зірвано (сума не сплаченої учасниками цінової пропозиції становила 1,2 млрд грн);

за результатами 25 проведених аукціонів переможцями стали учасники, які запропонували другу за розміром цінову пропозицію у зв’язку із відмовою переможців від сплати за об’єкт приватизації, що спричинило зменшення надходжень на 168,9 млн гривень.

Від продажу об’єктів малої приватизації у січні – червні цього року до державного бюджету надійшло коштів у сумі 820 млн грн, що на 21,9 відс. менше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

Найбільші суми отримані від приватизації ДП „Київський автомобільний ремонтний завод” – 310 млн грн, ЄМК „Житомирський лікєро-горілочний завод” – 137 млн грн, ЄМК ДП „Львівське спеціальне конструкторське бюро „Топаз” – 107 млн гривень.

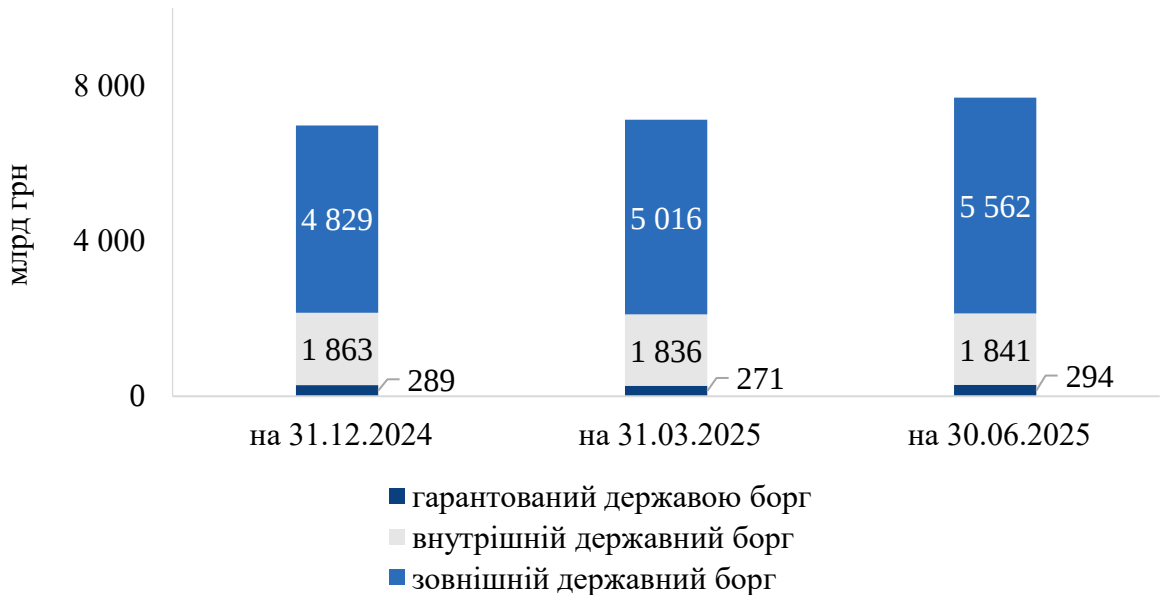
Водночас у звітному періоді відбувся електронний аукціон з продажу одного **об’єкта великої приватизації** – ДАТ „Будівельна компанія „Укрбуд”, яке продано за 805 млн грн, однак у звітному періоді кошти до державного бюджету ще не надходили (аукціон проведено 18.06.2025).

При цьому аукціони з продажу об’єктів великої приватизації ТОВ „Мотордеталь-Конотоп” і ПАТ „Сумихімпром”, які планувалися на 12.03.2025 і 11.06.2025 відповідно, не відбулися через відсутність покупців на перших торгах. У результаті, за інформацією ФДМУ, ухвалено рішення зменшити стартову ціну приватизації на об’єкт великої приватизації ПАТ „Сумихімпром” з 1,2 до 1,1 млрд гривень.

У першому півріччі цього року зріс як державний, так і гарантований державою борг. Майже на чверть збільшились, порівняно з відповідним періодом 2024 року, витрати на погашення державного боргу.

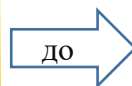
Діаграма 16. Стан державного і гарантованого державою боргу

Загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу збільшився на 716,0 млрд грн, або 10,3 відс., при цьому зріс зовнішній борг на 727,0 млрд грн, або 14,4 відс., і зменшився внутрішній на 11,0 млрд грн, або 0,6 відсотка.

За оцінкою Рахункової палати, збільшення боргу спричинили:

 + **434** млрд грн – перевищення запозичень над погашенням боргу;
 + **282** млрд грн – зміни курсу гривні до іноземних валют

7 трлн **697** млрд грн, у тому числі:
зовнішній – 5 трлн **775** млрд грн;
внутрішній – 1 трлн **922** млрд грн

Унаслідок значних зовнішніх запозичень частка боргу, номінованого в іноземній валюті, в загальному обсязі державного та гарантованого державою боргу зросла з 74,7 до 76,9 відс., що збільшило валютний ризик боргу.

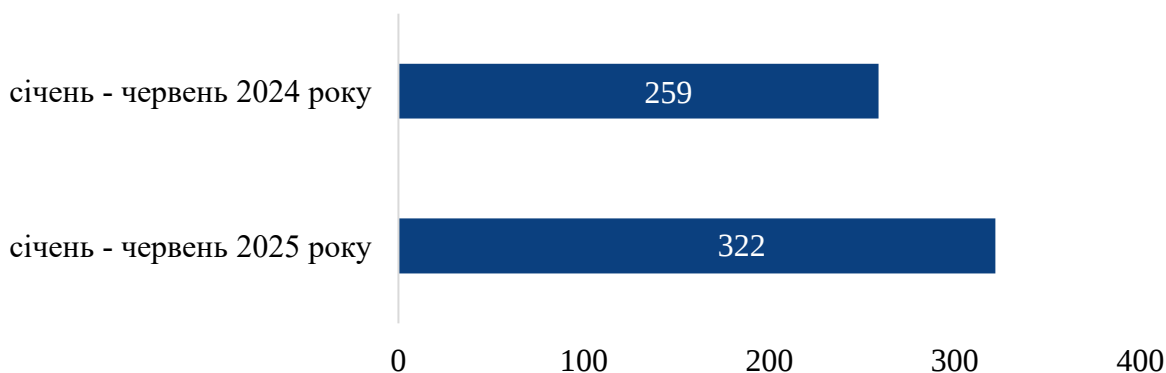
Державний борг зріс на 710,1 млрд грн, або 10,6 відс., – до 7 трлн 402,5 млрд грн, при цьому збільшився зовнішній борг на 732,6 млрд грн, або 15,2 відс., і зменшився внутрішній на 22,5 млрд грн, або 1,2 відсотка.

Витрати на погашення державного боргу на 8,0 млрд грн, або 2,4 відс., менші плану на звітний період, однак на 63,3 млрд грн, або 24,4 відс., більші, ніж у відповідному періоді попереднього року і

становили 322,4 млрд гривень. Економії витрат на погашення державного боргу у звітному періоді сприяли насамперед призупинення платежів за борговими зобов’язаннями держави за кредитами від Cargill Financial Services International, Inc.³⁷ і менший, порівняно з врахованим у розрахунках показників державного бюджету на 2025 рік, середній у січні – червні цього року обмінний курс гривні до іноземних валют, зокрема дол. США на 7,5 відсотка.

При цьому витрати на погашення державного внутрішнього боргу на 3,0 млрд грн, або 1,2 відс., перевищили план на звітний період, що спричинено відображенням у виконанні державного бюджету за червень операції з обміну ОВДП з терміном погашення у серпні і не є порушенням бюджетного законодавства³⁸. Зміни до розпису фінансування державного бюджету за типом боргового зобов’язання внесено у липні³⁹.

Діаграма 17. Витрати на погашення державного боргу у січні – червні 2024 і 2025 років, млрд грн

Гарантований державою борг зріс на 5,9 млрд грн, або 2,0 відс., – до 294,4 млрд гривень.

Державні гарантії у звітному періоді надані в сумі 37,4 млрд грн за зобов’язаннями:

➤ акціонерного товариства „Укрзалізниця” за кредитом ЄБРР (Проект „Електровози для „Української залізниці” (Проект „Оновлення парку електровозів АТ „Укрзалізниця”) у сумі 14,3 млрд грн;

³⁷ Постанова КМУ від 31 липня 2024 року № 865 „Про здійснення у 2024 році правочинів з державним боргом і гарантованим державою боргом”.

³⁸ Частина шоста статті 16 і пункт 6 частини першої статті 52 БКУ.

³⁹ За інформацією Мінфіну.

- НАК „Нафтогаз України” за кредитом ЄБРР (Проект фінансування екстрених закупівель газу НАК „Нафтогаз України” (III)) – 12,6 млрд грн;
- приватного акціонерного товариства „Укргідроенерго” за кредитом ЄБРР і Уряду Італійської Республіки (Проект „Аварійне відновлення гідроелектростанцій”) – 8,8 млрд грн;
- акціонерного товариства „Укргазвидобування” за кредитом ЄБРР (Проект „Закупівля верстатів КРС та покращення енергоефективності АТ „Укргазвидобування”) – 1,7 млрд гривень.

Витрати державного бюджету на виконання боргових зобов’язань за кредитами, залученими під державні гарантії, становили 8,1 млрд грн, що на 50,6 відс. менше плану на звітний період унаслідок самостійного виконання суб’єктами господарювання боргових зобов’язань за кредитами, отриманими під державну гарантію.

V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ

У січні – червні 2025 року видатки державного бюджету на надання трансфертів місцевим бюджетам, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросли, що зумовлено насамперед наданням нових субвенцій для здійснення доплат вчителям і реалізації публічних інвестиційних проєктів у сфері охорони здоров’я.

Трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам

план на перше півріччя
2025 року
118,8 млрд грн

виконано
103,5 млрд грн, що
на 15,3 млрд грн, або 12,9 %, менше плану на звітний період;
на 3,1 млрд грн, або 3,1 %, більше, ніж у першому півріччі 2024 року

у результаті

видатки менші плану за 10-ма бюджетними програмами на суму **14** млрд грн, або **15** %;
не розпочато проведення видатків за п’ятьма бюджетними програмами на суму **1,3** млрд грн

Невиконання плану на звітний період спричинено насамперед незатвердженням КМУ:

➤ розподілу або затвердження розподілу окремих трансфертів не в повному обсязі, у результаті видатки, зокрема, на надання:

освітньої субвенції менші плану на 4,8 млрд грн;

дотації для здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу внаслідок збройної російської агресії, менші плану на 4,7 млрд гривень⁴⁰.

⁴⁰ Відповідно до порядку й умов надання цієї дотації, затверджених постановою КМУ від 14 січня 2025 року № 23, надання дотації здійснюється в межах обсягів, передбачених у Законі, згідно з розподілом, затвердженим КМУ. Розподіл дотації здійснюється щокварталу, з урахуванням фактичних надходжень до місцевих бюджетів ПДФО, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плати за землю та єдиного податку.

Субвенції на реалізацію публічного інвестиційного проєкту із розвитку ветеранських просторів і забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти, заплановані у сумах 270 млн грн⁴¹ і 100 млн грн відповідно, не проводилися;

➤ порядку й умов надання, розподілу субвенції на реалізацію проєкту „Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)” (у звітному періоді, починаючи з січня, на цю субвенцію передбачалося спрямувати 320 млн гривень)⁴².

Крім того, у звітному періоді видатки державного бюджету на надання місцевим бюджетам субвенції для забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб і окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, становили 262 млн грн, або 100 відс. плану на січень – червень. При цьому на 01 липня 2025 року нерозподілений між місцевими бюджетами обсяг цієї субвенції становив 2,5 млрд грн, або 87,3 відс. плану на рік (2,9 млрд гривень).

Як наслідок, це спричиняє обмеження фінансової спроможності місцевих бюджетів, ускладнює реалізацію соціальних та інфраструктурних програм, послаблює ефективність міжбюджетних відносин.

⁴¹ Розпорядженням КМУ від 07.07.2025 № 661-р „Про розподіл у 2025 році обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проєкту із розвитку ветеранських просторів” здійснено розподіл цієї субвенції на суму 446 млн грн, або 99,1 відс. плану на рік.

⁴² КМУ постановою від 02 липня 2025 року № 786 „Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проєкту „Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)” затвердив порядок та умови надання, розподіл цієї субвенції.

Діаграма 18. Напрями спрямування трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам у першому півріччі 2025 року, відс.

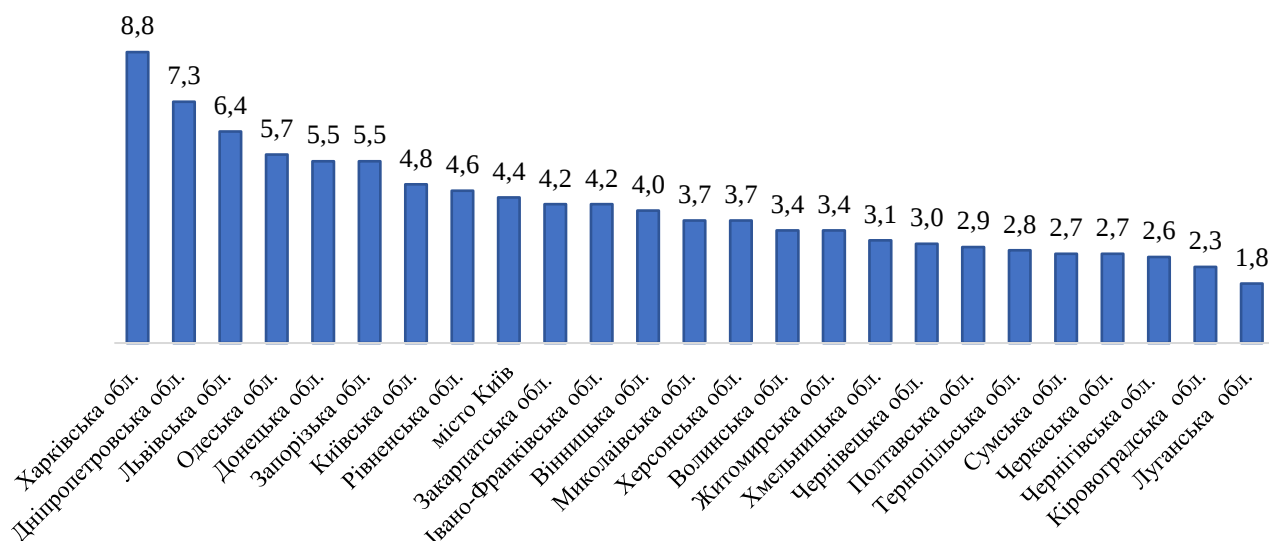

Порівняно з першим півріччям 2024 року **видатки державного бюджету на надання трансфертів місцевим бюджетам збільшилися унаслідок насамперед:**

- **надання трьох нових субвенцій** для здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти на суму 4,6 млрд грн, реалізації публічних інвестиційних проєктів у сфері охорони здоров'я – 1,1 млрд грн, реалізації публічного інвестиційного проєкту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти „Нова українська школа” – 1 млрд грн;
- надання субвенції на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей у сумі 1,3 млрд грн (у першому півріччі 2024 року не надавалась);
- **збільшення видатків** на надання базової дотації для горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2,2 млрд грн, або 20,9 відс., – до 12,8 млрд грн;
- **зменшення видатків** на надання субвенції для реалізації проєктів (об'єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії, на 7,3 млрд грн, до 340 млн гривень⁴³.

⁴³ У 2025 році відповідно до статті 44 Закону цю субвенцію надано окремим місцевим бюджетам за рахунок залишків коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії, що утворилися на 01.01.2025, для завершення проєктів (об'єктів, заходів), реалізація яких у попередніх бюджетних періодах здійснювалася за рахунок коштів цього фонду.

Діаграма 19. Надані трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам за регіонами⁴⁴ у першому півріччі 2025 року, млрд грн

Найбільше трансфертів з державного бюджету спрямовано місцевим бюджетам Харківської області, або 8,5 відс. загального обсягу наданих трансфертів, Дніпропетровської – 7,1 відс., Львівської – 6,2 відс., Одеської – 5,5 відс., Донецької – 5,3 відс., Запорізької – 5,3 відсотка.

Видатки державного бюджету на надання субвенцій для реалізації публічних інвестиційних проєктів за рахунок кредитів (позик), залучених державою до спеціального фонду від ЄБРР, ЄІБ і МБРР, менші плану на звітний період на 87,8 відс., що спричинено, зокрема, неможливістю здійснення запланованих заходів через безпекову ситуацію, недостатність кваліфікованих підрядників і персоналу, зміни в будівельних нормах, перенесення термінів процедур закупівель та, відповідно, знижує ефективність міжнародної фінансової підтримки і темпи відновлення регіонів.

Не розпочато проведення запланованих на січень – червень 2025 року видатків за рахунок цих надходжень на надання субвенцій за двома бюджетними програмами Мінрозвитку на загальну суму 0,6 млрд грн:

подовження третьої лінії метрополітену у м. Харкові на суму 0,5 млрд грн;
реалізацію проєктів за Програмою відновлення України III – 0,1 млрд гривень.

⁴⁴ Без урахування зведених бюджетів Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

Менші плану на звітний період видатки для надання субвенцій за чотирма бюджетними програмами Мінрозвитку на суму 3 млрд грн, або 85,8 відс. на:

реалізацію проєктів за Програмою з відновлення України – на 1,8 млрд грн, або 86,7 відс.;

реалізацію проєктів за Надзвичайною кредитною програмою для відновлення України – на 784 млн грн, або 87,1 відс.;

завершення будівництва метрополітену у м. Дніпрі – на 264 млн грн, або 75,3 відс.;

відновлення об’єктів критичної інфраструктури за спільним з МБРР Проєктом розвитку міської інфраструктури - 2 – на 192 млн грн, або 88,6 відсотка.

Для оплати праці з нарахуваннями педагогічних працівників із загального фонду державного бюджету місцевим бюджетам надано освітню субвенцію у сумі 61,1 млрд грн, що на 3,4 відс. менше плану на січень – червень 2025 року. При цьому залишки коштів освітньої субвенції на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ на 01 липня 2025 року становили 3,3 млрд гривень.

У першому півріччі видатки місцевих бюджетів на оплату праці педагогічних працівників становили 58,9 млрд грн, що менше суми отриманої освітньої субвенції, унаслідок перенесення терміну виплати заробітної плати педагогічним працівникам за попередній період на перші числа наступного місяця через недостатність фінансового ресурсу⁴⁵. У результаті, залишки коштів невикористаної субвенції на цю мету на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ на 01 липня 2025 року становили 2,2 млрд гривень.

Крім того, Казначейством відповідно до вимог статті 25 Закону 01 січня 2025 року частину залишку коштів освітньої субвенції, який утворився на рахунках місцевих бюджетів на кінець 2024 року, у сумі 3,7 млрд грн перераховано до спеціального фонду державного бюджету для МОН з подальшим їх розподілом за рішеннями КМУ між місцевими бюджетами з урахуванням цільового призначення освітньої субвенції та на реалізацію заходів у сфері освіти.

⁴⁵ За інформацією МОН, наданою на запит Рахункової палати.

Упродовж першого півріччя 2025 року за пропозиціями МОН КМУ ухвалено сім рішень про розподіл частини цих коштів на суму 1,6 млрд грн⁴⁶ і одне рішення – про перерозподіл на інші видатки Міністерства на суму 350 млн гривень⁴⁷. У звітному періоді зі спеціального фонду державного бюджету місцевим бюджетам надано освітню субвенцію на суму 530 млн грн:

для придбання обладнання, створення та модернізації їдалень закладів загальної середньої освіти – 256 млн грн; видатки місцевих бюджетів становили 109 млн грн, що спричинено, зокрема, необхідністю коригування проєктної документації у зв’язку із зростанням вартості робіт, тривалістю процедур закупівель⁴⁵;

для придбання шкільних автобусів – 274 млн грн; видатки місцевих бюджетів не проводилися (у травні – червні ОВА здійснювався відбір закладів загальної середньої освіти, для яких у 2025 році будуть придбані шкільні автобуси, затверджувалися обсяги співфінансування, розпочаті тендерні процедури закупівлі шкільних автобусів)⁴⁵.

Крім того, у звітному періоді видатки місцевих бюджетів за рахунок залишку освітньої субвенції на початок року у сумі 0,9 млрд грн, наданої

⁴⁶ Рішення КМУ від 04 березня 2025 року № 241 „Про затвердження Порядку та умов надання у 2025 році залишків освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) для придбання обладнання, створення та модернізації (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти”, від 14 березня 2025 року № 290 „Про затвердження Порядку та умов надання у 2025 році освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині створення сучасного освітнього простору”, від 29 квітня 2025 року № 482 „Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині придбання шкільних автобусів у 2025 році”, від 11 червня 2025 року № 554-р „Про розподіл обсягу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині створення сучасного освітнього простору у 2025 році” і № 674 „Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині облаштування безпечних умов у закладах загальної середньої освіти у 2025 році”, від 18 червня 2025 року № 582-р „Про розподіл обсягу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині створення сучасного освітнього простору у 2025 році”, від 27 червня 2025 року № 767 „Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) в частині забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти у 2025 році”.

⁴⁷ Постанова КМУ від 11 червня 2025 року № 676 „Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2025 рік, і внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 41 і від 19 лютого 2020 р. № 131”.

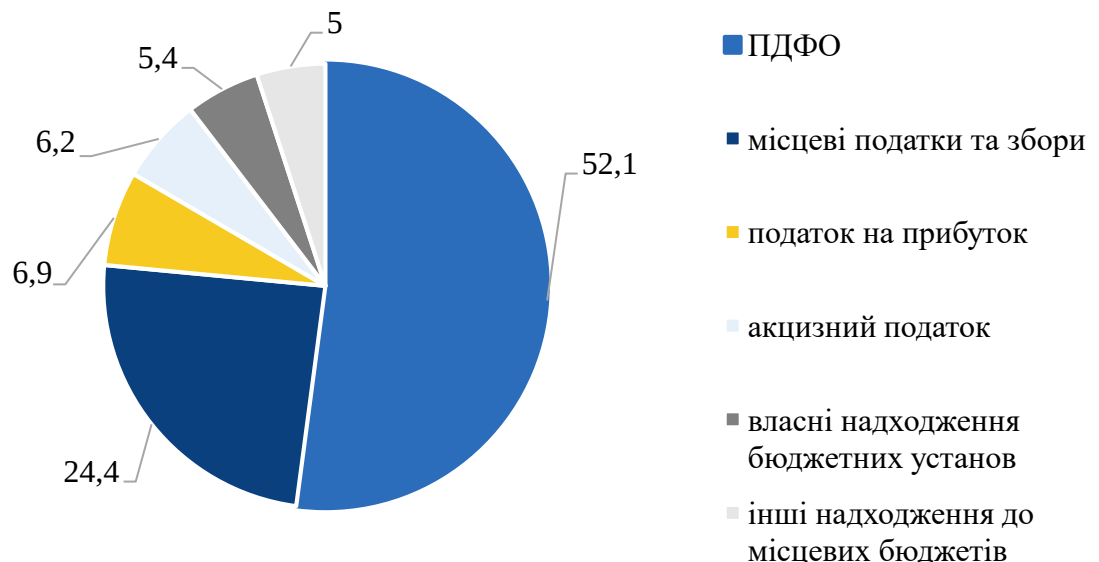
у 2023 році зі спеціального фонду державного бюджету за рішеннями Уряду, зокрема для забезпечення викладання навчального предмета „Захист України”, становили 0,2 млрд грн, оскільки використання коштів здійснюється з урахуванням процедур закупівель та фактичної поставки товарів⁴⁵.

Як наслідок, на 01 липня 2025 року на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ залишки коштів освітньої субвенції, наданої зі спеціального фонду державного бюджету, становили 1,1 млрд гривень.

 Доходи місцевих бюджетів у січні – червні 2025 року становили 368,4 млрд грн, або 51,3 відс. плану на рік, і зросли, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 41 млрд грн, або 12,5 відс., насамперед за рахунок збільшення надходжень ПДФО, місцевих податків і зборів.

Доходи місцевих бюджетів без трансфертів із державного бюджету, порівняно із відповідним періодом попереднього року, зросли на 37,9 млрд грн, або 16,7 відс., – до 264,9 млрд грн, їх частка у загальному обсязі доходів місцевих бюджетів збільшилася на 2,6 відс. пункту – до 71,9 відс., що свідчить про зменшення залежності від державного бюджету.

Діаграма 20. Структура доходів місцевих бюджетів без трансфертів із державного бюджету у січні – червні 2025 року, відс.

Зросли надходження, зокрема:

➤ ПДФО – на 22,6 млрд грн, або 19,6 відс., – до 138 млрд грн унаслідок збільшення середньомісячної заробітної плати⁴⁸ на 21,0 відс., найбільше до бюджету м. Києва – на 3,6 млрд грн, або 19,5 відс., зведених бюджетів Дніпропетровської – на 2,5 млрд грн, або 19,1 відс., Львівської – на 2,3 млрд грн, або 25,3 відс., Київської областей – на 2,1 млрд грн, або 27,5 відс.;

➤ єдиного податку – на 4,4 млрд грн, або 13,3 відс., – до 38 млрд грн, насамперед за рахунок збільшення надходжень цього податку з:

фізичних осіб – на 2,7 млрд грн, або 10 відс., за рахунок росту цін (індекс споживчих цін на 114,4 відс.) у січні – червні 2025 року до відповідного періоду минулого року;

сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік не менше 75 відс., – на 1,4 млрд грн, або 52,6 відс., унаслідок встановлення коефіцієнта 1,12 індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь за 2024 рік, що враховується при сплаті плати за землю у 2025 році;

➤ акцизного податку – на 4,4 млрд грн, або 36,9 відс., – до 16,4 млрд грн, що насамперед зумовлено збільшенням надходжень цього податку з:

ввезеного на митну територію України пального – на 2,1 млрд грн, або 49,3 відс., внаслідок підвищення ставок акцизного податку на пальне⁴⁹ та девальвації гривні до євро;

реалізації виробниками та імпортерами тютюнових виробів – на 1,4 млрд грн, або 39,4 відс., що зумовлено збільшенням виробництва й імпорту тютюнових виробів, підвищенням ставок цього податку на тютюнові вироби в середньому на 11 відс. з 25.03.2025⁵⁰;

➤ податку на майно – на 3,5 млрд грн, або 14,8 відс., – до 26,8 млрд грн, насамперед за рахунок збільшення надходжень орендної плати та земельного податку з юридичних осіб унаслідок встановлення коефіцієнта 1,12 індексації

⁴⁸ За інформацією Пенсійного фонду України, розміщеною на офіційному сайті.

⁴⁹ Відповідно до Закону України від 18 липня 2024 року № 3878-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку”, який набрав чинності 01 вересня 2024 року.

⁵⁰ Відповідно до Закону України від 04 грудня 2024 № 4115-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби”.

нормативної грошової оцінки земель за 2024 рік, що враховується при сплаті плати за землю у 2025 році;

➤ податку на прибуток підприємств і фінансових установ комунальної власності – на 2,2 млрд грн, або у 4,9 раза, за рахунок сплати податку на прибуток за січень – червень 2025 року КП „Київтеплоенерго” в сумі 2,1 млрд грн (у січні – червні 2024 року підприємство не сплачувало цей податок⁵¹).

Зменшилися надходження, зокрема:

➤ податку на прибуток банківських організацій, включаючи філіали подібних організацій, розташованих на території України, – на 0,7 млрд грн, або 11,2 відс., – до 5,8 млрд грн, що спричинено, зокрема, погашенням у звітному періоді податкових зобов’язань банками за рахунок переоплати, що утворилась на початок 2025 року;

➤ рентної плати за користування надрами для видобування природного газу – на 245 млн грн, або 32,9 відс., – до 499 млн грн, що насамперед зумовлено зниженням обсягу видобутку природного газу внаслідок руйнування газової інфраструктури видобувних підприємств⁵².

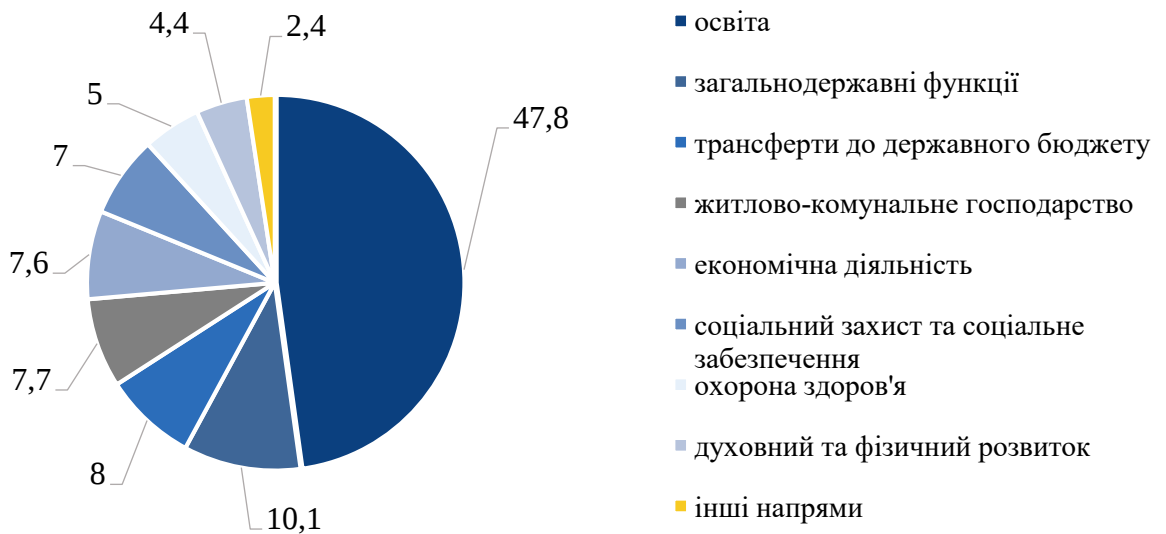

Видатки місцевих бюджетів проведені в сумі 328,9 млрд грн, або 45,3 відс. плану на 2025 рік, що більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, на 55,1 млрд грн, або 20,1 відс., за рахунок збільшення насамперед видатків на освіту, загальнодержавні функції та трансферти до державного бюджету. При цьому частка видатків місцевих бюджетів (без трансфертів до державного бюджету) у видатках зведеного бюджету зменшилася на 0,9 відс. пункту – до 11,6 відсотка.

⁵¹ За інформацією Мінфіну, наданою на запит Рахункової палати.

⁵² За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

Діаграма 21. Структура видатків місцевих бюджетів у першому півріччі 2025 року, відс.

Збільшилися, порівняно з січнем – червнем 2024 року, видатки на:

➤ **освіту** – на 20,4 млрд грн, або 14,9 відс., – до 157,3 млрд грн, із них спрямовано:

92 млрд грн на надання закладами освіти загальної середньої освіти (56,8 млрд грн за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету, 35,2 млрд грн за рахунок коштів місцевих бюджетів);

4,1 млрд грн на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету;

➤ **загальнодержавні функції** – на 6,5 млрд грн, або 24,4 відс., – до 33,1 млрд грн, із них 30,8 млрд грн спрямовано на забезпечення діяльності місцевих органів влади;

➤ **житлово-комунальне господарство** – на 3,8 млрд грн, або 17,8 відс., – до 25,2 млрд грн, із них 13,1 млрд грн спрямовано на організацію благоустрою населених пунктів;

➤ **соціальний захист і соціальне забезпечення** – на 3,4 млрд грн, або 17,4 відс., – до 23,2 млрд грн, із них спрямовано:

7,0 млрд грн на надання соціальних та реабілітаційних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю в установах соціального обслуговування;

1,7 млрд грн на здійснення соціальної роботи з вразливими категоріями населення;

1,5 млрд грн на соціальний захист ветеранів війни та праці;

➤ **економічну діяльність** – на 3,1 млрд грн, або 14,3 відс., – до 25,1 млрд грн, із них спрямовано:

8,3 млрд грн на забезпечення надання послуг з перевезення пасажирів електротранспортом;

4 млрд грн на утримання та розвиток автомобільних доріг, дорожньої інфраструктури;

2,2 млрд грн на утримання та розвиток транспортної інфраструктури;

➤ **охорону здоров'я** – на 2,8 млрд грн, або 20,4 відс., – до 16,3 млрд грн, із них спрямовано:

6,5 млрд грн на багатопрофільну стаціонарну медичну допомогу населенню;

2,0 млрд грн на первинну медичну допомогу;

1,6 млрд грн на спеціалізовану стаціонарну медичну допомогу;

➤ **духовний та фізичний розвиток** – на 1,8 млрд грн, або 13,9 відс., – до 14,4 млрд грн, із них спрямовано:

9 млрд грн на культуру і мистецтво;

3,5 млрд грн на розвиток дитячо-юнацького та резервного спорту;

➤ **охорону навколишнього природного середовища** – на 0,3 млрд грн, або у 2,8 рази, – до 0,4 млрд грн, із них найбільше спрямовано на програми природоохоронних заходів місцевого значення.

Водночас **зменшилися** видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу – на 0,6 млрд грн, або 7,4 відс., – до 7,6 млрд грн, із них 4,2 млрд грн спрямовано на заходи та роботи з територіальної оборони.

Поточні видатки проведено в сумі 287,9 млрд грн, або 87,5 відс. загального обсягу, **капітальні** – 41,1 млрд грн, або 12,5 відс., що становило 51,3 відс. і 26,3 відс. плану на рік відповідно. Капітальні видатки проведено переважно за рахунок коштів, переданих із загального фонду місцевих бюджетів до бюджету розвитку (спеціального фонду) у сумі 37,3 млрд гривень. При цьому, порівняно з відповідним періодом попереднього року, капітальні видатки зросли на 9,2 млрд грн, або 28,8 відс., зокрема найбільше на:

➤ капітальні трансфери (підприємствам, установам, організаціям, органам державного управління інших рівнів та населенню) – на 4,7 млрд грн, або 31,0 відс.;

➤ капітальне будівництво (придбання інших об’єктів) – на 2,6 млрд грн, або у 2,4 раза.

3 ЄКР на покриття тимчасових касових розривів для забезпечення проведення захищених видатків загального фонду місцевих бюджетів у січні – червні 2025 року надано 83 позики місцевим бюджетам у сумі 366 млн грн, що на 40 млн грн, або 12,3 відс., більше, ніж у відповідному періоді попереднього року. При цьому бюджети міських ТГ отримали 47,2 відс. загального обсягу позик, обласний бюджет Кіровоградської області – 21,5 відс., сільських ТГ – 18,9 відс., селищних ТГ – 12,4 відсотка. Найбільше позик отримали бюджет Старокостянтинівської МТГ Хмельницької області – 83 млн грн, обласний бюджет Кіровоградської області – 79 млн грн і бюджет Чортківської МТГ Тернопільської області – 60 млн гривень. На 01.07.2025 заборгованість за наданими з початку року позиками становила 74 млн гривень.

У звітному періоді з місцевих бюджетів до державного бюджету перераховано 26,3 млрд грн, що на 13,6 млрд грн, або у 2,1 раза більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, переважно за рахунок відновлення перерахування реверсної дотації та збільшення обсягу перерахованої субвенції на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів.

З місцевих бюджетів до загального фонду державного бюджету перераховано реверсну дотацію в сумі 7,6 млрд грн, або 100 відс. плану на звітний період. Крім того, з місцевих бюджетів до спеціального фонду державного бюджету перераховано три субвенції.

Субвенцію **на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів** перераховано у сумі 18,6 млрд грн, що на 48,1 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

Найбільше коштів субвенції перераховано з:

бюджету міста Києва у сумі 4,8 млрд грн, або 26,0 відс. загального обсягу;

обласних бюджетів Дніпропетровської – 882 млн грн, або 4,7 відс., Донецької – 760 млн грн, або 4,1 відс., Запорізької – 482 млн грн, Львівської – 398 млн грн, Київської – 360 млн грн, Харківської областей – 345 млн грн;

бюджетів Одеської МТГ – 334 млн грн, Вінницької МТГ – 307 млн грн, Львівської МТГ – 197 млн грн, Дніпровської МТГ – 173 млн грн, Хмельницької МТГ – 136 млн грн, Торецької МТГ Донецької області – 125 млн грн, Криворізької та Черкаської МТГ – по 124 млн грн, Харківської та Лисичанської МТГ Луганської області – по 112 млн грн;

бюджетів Борщагівської сільської ТГ Київської області – 174 млн грн, Визирівської сільської ТГ Одеської області – 48 млн грн, Гончарівської селищної ТГ Чернігівської області – 42 млн гривень.

Ця субвенція спрямована розпорядникам коштів державного бюджету, зокрема:

Міноборони – 11,9 млрд грн на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання; забезпечення діяльності ЗСУ, підготовку кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни;

МВС – 4,2 млрд грн переважно на забезпечення діяльності Національної гвардії та Національної поліції України;

СБУ – 0,6 млрд грн переважно на забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи СБУ.

Субвенцію на **фінансування діяльності військових адміністрацій** із виконання повноважень органів місцевого самоврядування надано чотирьом ОВА в сумі 96 млн грн, із них 64 млн грн, або 66,9 відс. загального обсягу, – Луганській, 30 млн грн, або 31,5 відс., – Вінницькій ОВА.

Субвенцію **на перерахування коштів в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів** загальної мобілізації та з метою відсічі збройної російської агресії проти України та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності у сумі 10 млн грн перераховано з бюджету м. Києва.

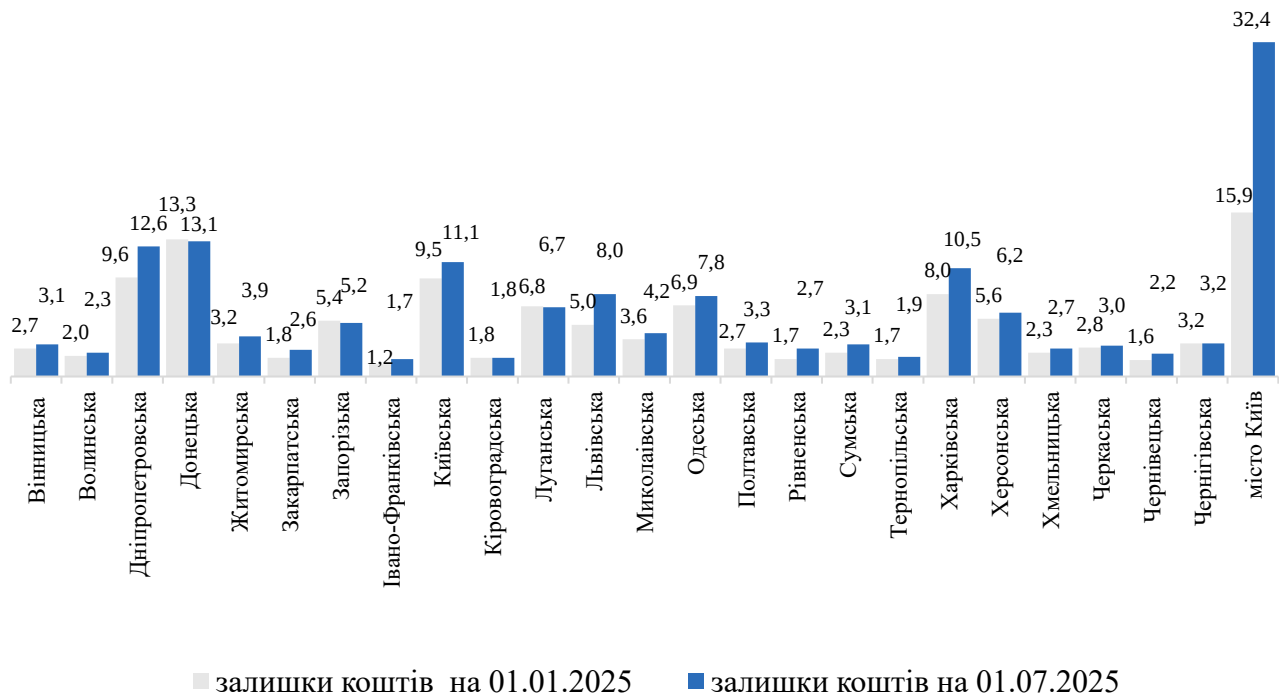
За рішеннями місцевих рад у січні – червні 2025 року на придбання ОВДП, у тому числі Військових облігацій із строком обігу більше 12 місяців, спрямовано тимчасово вільні кошти місцевих бюджетів у сумі 228 млн грн, що на 53 млн грн, або 18,8 відс., менше, ніж у січні – червні 2024 року. Найбільше ОВДП придбано Вінницькою МТГ у сумі 200 млн грн, або 87,6 відс. загального обсягу ОВДП, придбаних територіальними громадами.

Від погашення ОВДП, розміщених у попередніх роках, до відповідних місцевих бюджетів надійшло 511 млн грн і доходу – 74 млн гривень. Залишок коштів, розміщених у державних цінних паперах, зменшився з 928 млн грн на 01.01.2025 до 645 млн грн на 01.07.2025.

Залишки коштів на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ, відкритих у Казначействі, збільшилися з початку року на 34,8 млрд грн, або 28,4 відс., – до 157,6 млрд грн, що зумовлено як перевиконанням доходів, так і обмеженням видатків в умовах воєнного стану.

Діаграма 22. Залишки коштів місцевих бюджетів і бюджетних установ (без урахування тимчасово окупованих територій), млрд грн

Найбільше зросли залишки коштів бюджету міста Києва на 16,5 млрд грн, або майже вдвічі.

Збільшення залишків зумовлено:

перевиконанням планових показників доходів загального фонду місцевих бюджетів у першому півріччі 2025 року на 12,5 млрд грн;

виконанням Казначейством та його органами в умовах воєнного стану платежів за дорученнями клієнтів відповідно до черговості⁵³ з урахуванням ресурсної забезпеченості ЄКР;

обмеженням напрямів їх спрямування, встановлених пунктом 22⁸ розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення” БКУ.

Більше 10 відс. загального обсягу залишків коштів рахується за бюджетами тимчасово окупованих територій, з них 4 відс., або 5,7 млрд грн, за бюджетом Маріупольської МТГ, який не використовується та має тенденцію до зростання⁵⁴.

Довідково. Залишки коштів на рахунках місцевих бюджетів на початок року утворилися насамперед за рахунок:

⁵³ Постанова КМУ від 09 червня 2021 року № 590 „Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану”.

⁵⁴ За інформацією Мініфіну, наданою на запит Рахункової палати.

встановлення оборотного залишку коштів;
 перевиконання доходів місцевих бюджетів і неповного проведення видатків;
 неповного використання коштів дотацій та субвенцій з державного бюджету;
 запланованих та фактично не переданих коштів із загального фонду до бюджету розвитку (спеціального фонду);
 накопичення залишків коштів місцевих бюджетів з метою створення додаткового фінансового ресурсу для реалізації дороговартісних проєктів і заходів у наступних бюджетних періодах.

З початку року місцевий борг збільшився на 79 млн грн, або 0,4 відс., – до 18,8 млрд гривень.

Внутрішній борг
 зменшився на **331** млн грн,
 або **2,4 %**

до

13,3 млрд грн, з яких **9** млрд грн зобов’язання за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, що надавалися з ЄКР упродовж 2009 – 2014 років

Водночас за рішенням міських рад на фінансування бюджетів розвитку одержано позик у сумі 764 млн грн, з яких найбільше до бюджету Львівської МТГ – 382 млн грн, або 50,0 відс. загального обсягу, Дніпровської – 217 млн грн, або 28,5 відс., та Луцької МТГ Волинської області – 105 млн грн, або 13,8 відсотка.

Зовнішній борг
 збільшився на **410** млн грн,
 або на **8,1 %**

до

5,5 млрд грн за рахунок девальвації гривні до євро на 11,1 відс., в якому переважно номіновано місцевий борг.

За рішенням міських рад на фінансування бюджетів розвитку одержано позик від МФО у сумі 420 млн грн, з яких найбільше до бюджету Харківської МТГ у сумі 240 млн грн, або 57,2 відс. загального обсягу.

Крім того, **гарантовані обласними радами та територіальними громадами борги** з початку року збільшились на 1,2 млрд грн, або 10,1 відс., і на 01.07.2025 становили 13,4 млрд грн, із них зовнішні – 8,7 млрд гривень.

ПРОПОЗИЦІЇ

Для усунення виявлених відхилень і порушень при виконанні Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” Рахункова палата вважає за доцільне рекомендувати КМУ:

- забезпечити виконання індикаторів, передбачених у Плані України для реалізації програми Ukraine Facility, з метою отримання надходжень до державного бюджету;
- забезпечити ухвалення рішень про виділення коштів із резервного фонду державного бюджету відповідно до мети формування цього фонду, визначеної частиною першою статті 24 БКУ;
- вжити заходів щодо використання головними розпорядниками наявних залишків коштів спеціального фонду державного бюджету (крім власних надходжень бюджетних установ та субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам);
- доручити Мінфіну і головним розпорядникам здійснити інвентаризацію розрахунків з метою визначення кредиторської заборгованості, строк позовної давності якої минув, і про результати інвентаризації повідомити Рахункову палату;
- доручити Мінекономіки проаналізувати стан виконання бюджетної програми 1201360 „Забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проектів із значними інвестиціями” і за необхідності внести на розгляд КМУ відповідні пропозиції;
- не допускати здійснення Мінфіном і Казначейством витрат державного бюджету, зокрема пов’язаних із виплатою боргових зобов’язань, із перевищенням їх планових показників;
- доручити ФДМУ забезпечити надходження коштів від приватизації державного майна в передбаченому Законом обсязі;
- доручити головним розпорядникам забезпечити підготовку та подання на затвердження КМУ проектів рішень про розподіл субвенцій для проведення запланованих видатків за бюджетними програмами:

Міністерства у справах ветеранів України 1511090 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу

ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України”;

МОН 2211190 „Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам”, 2211220 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами”, 2211360 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти”, 2211370 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти”.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Агентство відновлення	Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України
БКУ	Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI (зі змінами)
ВВП	валовий внутрішній продукт
Військові облігації	облігації внутрішньої державної позики „Військові облігації”
видатки на національну безпеку і оборону	видатки головних розпорядників сектору безпеки і оборони та на здійснення заходів, пов’язаних з обороноздатністю держави
головні розпорядники	головні розпорядники коштів державного бюджету
Держмитслужба	Державна митна служба України
ДПС	Державна податкова служба України
Держспецзв’язку	Адміністрація Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації України
ЄБРР	Європейський банк реконструкції та розвитку
ЄІБ	Європейський інвестиційний банк
ЄКР	єдиний казначейський рахунок
ЄС	Європейський Союз
Закон	Закон України від 19 листопада 2024 року № 4059-IX „Про Державний бюджет України на 2025 рік”
Казначейство	Державна казначейська служба України
КМУ, Уряд	Кабінет Міністрів України
МБРР	Міжнародний банк реконструкції та розвитку
МВС	Міністерство внутрішніх справ України
МВФ	Міжнародний валютний фонд
Мінагрополітики	Міністерство аграрної політики та продовольства України (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 903 ліквідовано, виконання його функцій покладено на Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України)
Міндовкілля	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 903

	ліквідовано, виконання його функцій покладено на Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України)
Мінекономіки	Міністерство економіки України (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 903 перейменовано на Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України)
Мінкультури	Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
Мінмолоді	Міністерство молоді та спорту України
Мінрозвитку	Міністерство розвитку громад та територій України
Міноборони	Міністерство оборони України
Мінсоцполітики	Міністерство соціальної політики України (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 904 перейменовано на Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України)
Мінстратегпром	Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 905 ліквідовано, виконання його функцій покладено на Міністерство оборони України)
Мінфін	Міністерство фінансів України
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я України
МОН	Міністерство освіти і науки України
МТГ	міська територіальна громада
МФО	міжнародні фінансові організації
НБУ	Національний банк України
Нацгвардія	Національна гвардія України
ОВА	обласна військова адміністрація
ОВДП	облігації внутрішніх державних позик
ПДВ	податок на додану вартість
ПДФО	податок та збір на доходи фізичних осіб
ППП	публічний інвестиційний проєкт
ПКУ	Податковий кодекс України від 02 грудня 2021 року № 2755-VI (зі змінами)

податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців	податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами
СБУ	Служба безпеки України
ТГ	територіальна громада
Фонд соцстраху на випадок безробіття	Фонд загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття
ФДМУ	Фонд державного майна України

Додаток 1

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому півріччі

Окремі основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку на 2025 рік

Показники	Прогноз (постанова КМУ від 28 червня 2024 року № 780)	Січень – червень – факт
1. Валовий внутрішній продукт:		
відс. до попереднього року	102,7	101,3 ¹
2. Індекс споживчих цін:		
грудень до грудня попереднього року, відс.	109,5	106,5 ⁵⁵
у середньому до попереднього року, відс.	109,7	114,4 ⁵⁵
3. Індекс цін виробників промислової продукції		
грудень до грудня попереднього року, відс.	111,1	96,4 ⁵⁵
4. Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн дол. США	– 40,7	– 24,5 ⁵⁶
5. Експорт товарів і послуг:		
млрд дол. США	57,2	26,5 ⁵⁶
у відс. до відповідного періоду попереднього року	107,0	-5,5 ⁵⁶
6. Імпорт товарів і послуг:		
млрд дол. США	97,9	51,1 ⁵⁶
у відс. до відповідного періоду попереднього року	103,7	12,7 ⁵⁶
7. Обмінний курс гривні (в середньому за період):		
за долар США	45,0 ⁵⁷	41,6 ⁵⁶
за євро	48,6 ⁵⁷	45,5 ⁵⁶

⁵⁵ Статистична звітність Державної служби статистики.

⁵⁶ За даними НБУ.

⁵⁷ Розрахунки до проекту бюджету на 2025 рік.

Додаток 2

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому півріччі

Виконання плану доходів державного бюджету, млрд грн⁵⁸

Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – червень	виконано	відс. виконання
ВСЬОГО ДОХОДІВ	2 996	1 868	62,4	1 247	1 302	104,4
<i>з них:</i>						
1. Податок та збір на доходи фізичних осіб	426	229	53,8	148	168	113,7
2. Податок на прибуток підприємств	247	156	63,0	144	156	108,4
3. Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	54	19	35,0	25	19	74,9
4. Акцизний податок із вироблених в Україні підакцизних товарів	139	57	40,5	57	56,5	98,8
5. Акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів	147	76	51,8	67	76	114,1
6. ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	318	156	49,1	145	156	107,4
7. ПДВ із ввезених на митну територію України товарів	594	245	41,3	255	245	96,1
8. Ввізне мито	59	25	42,3	27	25	92,6
9. Частина чистого прибутку державних підприємств і дивіденди, нараховані на акції господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність	50	58	114,4	46	56	121,2
10. Кошти, що перераховуються НБУ відповідно до Закону України „Про Національний банк України”	64	84	131,7	64	84	131,7
11. Власні надходження бюджетних установ	504	460	91,2	–	–	–
12. Надходження від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ	282	215	76,3	237	211	89,1

⁵⁸ Звітність Казначейства.

Додаток 3

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому півріччі

Виконання плану видатків державного бюджету, млрд грн⁵⁹

Показники	Всього		У т. ч. загальний фонд			
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – березень	виконано	відс. виконання
ВСЬОГО ВИДАТКІВ	4 431,4	2 417,9	54,6	2 108,5	1 876,0	89,0
<i>із них:</i>						
1. Загальнодержавні функції,	565,0	213,0	37,7	281,9	209,4	74,3
зокрема обслуговування боргу та виплати за державними деривативами	475,8	179,8	37,8	243,4	179,8	73,9
2. Оборона	1 999,4	1 342,1	67,1	1 022,1	922,9	90,3
3. Громадський порядок, безпека та судова влада	668,3	352,8	52,8	281,4	272,6	96,9
4. Економічна діяльність						
5. Охорона здоров'я	198,6	57,3	28,9	53,9	43,0	79,8
6. Духовний і фізичний розвиток	16,1	6,3	38,9	7,2	6,1	85,1
7. Освіта	76,3	32,7	42,8	21,2	19,6	92,0
8. Соціальний захист і соціальне забезпечення,	442,9	204,6	46,2	222,6	203,4	91,4
зокрема соціальний захист пенсіонерів	236,9	113,5	47,9	113,5	113,5	100,0
9. Кошти, що передаються до місцевих бюджетів	221,3	103,5	46,8	110,6	102,1	92,3

⁵⁹ Звітність Казначейства.

Додаток 4

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у першому півріччі

Дефіцит / фінансування державного бюджету в першому півріччі 2025 року, млрд грн⁶⁰

Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – червень	виконано	відс. виконання
ДЕФІЦИТ (ряд. I – ряд. II) / ФІНАНСУВАННЯ (ряд. III – ряд. IV)	-1 474	-546	37,0	-859	-567	66,1
I. Доходи і повернення кредитів	3 011	1 874	62,3	1 254	1 309	104,3
II. Видатки і надання кредитів	4 485	2 420	54,0	2 113	1 876	88,8
III. Фінансування в частині надходжень – всього,	2 165	1 041	48,1	1 189	1 015	85,3
зокрема:						
3.1. Внутрішні запозичення	579	232	40,1	262	232	88,6
3.2. Зовнішні запозичення	1 553	650	41,8	678	624	92,0
3.3. Надходження від приватизації державного майна	3	1	25,6	1	1	76,3
3.4. Фінансування за рахунок коштів ЄКР	–	158	x	248	158	63,6
IV. Фінансування в частині витрат – всього,	691	495	71,6	330	447	135,4
зокрема:						
4.1. Погашення внутрішнього боргу	562	257	45,8	254	257	101,2
4.2. Погашення зовнішнього боргу	129	65	50,3	76	65	85,4
4.3. Зміни обсягів бюджетних коштів	–	173	x	–	125	x

⁶⁰ Звітність Казначейства.